

ټپنډ لایو ټپنډ

پېل د لوی متعال خښتن په سپېڅلي نامه چي د ارض و سماء خالق او مالک دی. د ملګرو پښتنو په مينه، کومک او ډاډ د نډو کيسو یو ورکوټې ټولګه دا ده ستاسو تر لاسو ورسپده، زه نه غواړم چي د دې کتاب پر هري لنډي کيسې تاسو ته د هغې تشریح وړاندي کړم، تاسو خپله دا ولولئ او بیا پر خپل چاپېریال باندي لې، فکر وکړئ. د دې ټولګي د بنه او بد پړکړه پر هغه چا پړېږدم چي علمي شعوري په دادب په سمندر کي غوټې وهی، د پښتو ژبې خدمت یې په روح او وينه کي جذب شوي وي، پښتو تر ئانه زياته بولي او د پښتو ژبې چو پړ خپل افتخار گنې.

د هغو ملګرو نومونه زه دلته ليکل په دې ضروري ګهم چي د دغو ملګرو په ډاډ او مرسته دا ورکوټې ټولګه تر چاپ ورسپده. لکه ایده وکیت ظفرالله بازى، سید عصمت الله، خداي نور خان کاسي، نزير خاکسار، شراف الدين کاکړ، عبد القادر کاکړ، فضل الرحمن سنگريار، علي محمد کاکړ، مددګل علیخېل، لعل محمد او رکنی، عسر بيج، نهنجاه، دوبت صف خان نلبسي نهنجاه، دا ټپنډ لایو ټپنډ، اوکینه قاسم خان خلجی،

سۈر و جود

زېگى عىلېخېل

سید عباس شاه مخلص او د سباوون پىنتو ادبى تولنى
كوتىي د تولو ملگرو بى لە خە مطلبە د زەلە تلە مننە
كوم. پە خصوصىي توگە د محمود رشىي او د خليل الله
تصميم ڈېرە زياتە مننە كوم چىي د دې تولگىي پە بىئاست
كى يې لە ماسره ڈېركومك و كې. ستاسو د خوشحالە او
سوکالە سباوون پە هيلىه.

زېگى عىلېخېل

سەپلىي پىنتونخوا كوتە اولسوالي

16,04,2017

سون و جود

زړگی علیغېل

د کرايیا پنځوں

د ټولی ورخی ستريما د هغه د مخنه له و رايه
 بنکاره کېده، تک زېر مخ یې لکه نارنج، وچ
 شونډان، نيمی ستريگي خلاصي نيمی پتی، یو
 و حشت و د هغه په مخ کي، د سرد یوې خوانه یې
 ويسي او س هم خاڅکي خاڅکي روانې وي. یو خوک
 داسي نه و چي دی دی د سړک له منځه پورته کړي
 او یوې غاري ته دی یې کښېږدي. د روغتون د وړلو
 خو چا تصوړ همنه شو کولاي، ولې چي د مرۍ
 معامله وه. بیا به هلتله په روغتون کي پولیس والا
 خپلې پونستني کوي او د روغتون عمله به خپله با بو
 لاله تازه کوي، هر چا چي به لیدی نو دا یوه خبره به
 یې کوله چي ..... اخ، خنګه خوان دی.

دا خوبه خلګو ويل خود پورته کېدو یې
 هيڅوک نه و. ټول سړک سرترا پایه د موټرانو خخه
 ډک وو، سړک بند و، خلګ راټول وو، خو صرف
 تماشې ته.

سهاروختي فېروزائينې ته ولار خپل
 و پښتان یې جورول چي زرمینه د ده و کوتې ته
 راغله.

سوبه وجود

زېگى عليخېل
واه لاله! خنگە بنائىستە بنكاري، لە بده نظرە
دى خدائى وساتە.

امين، زرمىنى خوركى.

لاله چېرى روان يې لە خىرە؟ او دا پتلۇن دى
لە كومە كىرو؟

ئەم نەمىي يو ئاي دنو كرى اتھروي دە، دعا
كوه چىي دا كار مىي وشى نو بىابەد باپكە درملەنی كار
ھەنبە روان شى او ستافرمائشونە بەھەم پورەشى.

خدائى دى كامىاب كىره، هاندا واخلە چاي
چىي ئەپە نويو وار باپك تە ئەمان بنكارە كىره.
منه، بىئە دى ورخىم. فېروز د چاي پىالە د
زرمىنى نە ونيولە او دا خبرە يې ورتە او كىره.

فېروز د ائىنى نە لېرى شو او د چاي پىالە يې
و خۇلى تە نزدى كىره چىي خنگە يې د دېوالپرگەرى
ستركىي ولگەپدى نۇنابىرە يې پىالە كېبىسۇدە او زىزىر
يې بوتاقان پەپىنسۇ كېل. تعلىيمىي اسناد چىي پە يو فائىل
كىي وو پە بغل كىي تېينىڭ كىرو او زىزدى كوتەپى خەندى
پلارد كوتەپى خواتە روان شو. د پلارد كوتەپى پە يو
كۈنچ كىي يوزۇر كېتپىروت و چىي سېپىن بىيرى پلارار
يې ناروغە پېپىروت و. فېروز د پلارارلاس زر ونيو و
او بنكىل يې كىرو.

سوجه وجود

بآپکه دعاراته کوه..... نن می اتمروی
ده، چپره بنه نوکری ده، ته دعاراته و کپه چی خدای
می کامیاب کری.

پلار غریب یپه اشاره کی د دعا غوندي لاس
پورته کرو، فیروز زرد پلار لاس پرپنود او د کورد
وره خواته روان شو، خوزرمینی پسی غرب کرو چی
لاله و در پزه، یو وار سپیلني در ته دود کرم بیا
ولار شه.

ده زر په غرب کرو چی
نه خوري، پر ما ناوخته دی د کلی بس رانه حی.
خور غریبه یپه تر دروازه پوري ورغله خو
فیروز تللی و.

فیروز او زرمینه یو خوراو و رور وو. سوری یپه
تپر کالله دی فانی نپری خخه سترگی پتی کری و یپه.
پلار یپه له تپرو خلورو کالوراهیسی پر بستره و.
هیچ یوه در ملنے یپه نه کپده. یوه د چوکیداری کچه
(خامه) نوکری یپه و هغه هم د ده ناروغی له
سو به د ده د لاسه وتلی وه. خور زرمینی به یپه د
بنه خو جامي جور ولی او د کور گزران به پری کپدو.
فیروز چپر قابل حوان و. هغه په انگلپسی (انگرېزی)
کی ماسته کپی و. سهار به د روزگار په لتهون او

سوب وجود

مازديگر به يې په کلي کي ماشومانو ته د بنوونخي
درس (تیوشن) ورکولو. درس په پيسوبه يې د
پلار درملنه کوله.

خو ورخي مخ کي په يوه ورخ پانه کي د يوې
نوکرى اشتھار لګيدلى و. ده پردې خپل تعليمي
اسناد جمع کړل. بيا دغه و چې تېره ورخ د کلي د
خاند کور پر پته ده ته د انتھروي ليک راغلى و. ده د
دې نوکرى په هکله هيچاته همنه و ويلى. بس دغه
و چې سهاريې خپلي کشري خور زرمينې او پلارته
و ويل.

فېروز چې خنگه له کوره ووتی نود کلي بس
هم له خلگو ډک را ورسپدی. فېروز هم د بس د شاپر
پایو (سپریو، پورو) ټالشو او بس د بنار په خوا
روان شو.

تقریباً نهه (۹) بجې بس بنارتہ ورسپدو. د
ده انتھروي پرلس بجې وه، خو بیا هم ده دانه غونبتل
چې دی دی يوه دقیقه هم ځنډه و کړي. خير د دو تر مخ
ته ناست په انتظار انتظار لس بجې شوې. د دو تر نه
يو با بو را ووت او دی يې دنه دو تر ته بو تلو. تقریباً
پنجلس (۱۵) دقیقې وروسته فېروز د دو تر نه را
ووت. پرمخ يې ډېره پرېشاني وه. په کراره کراره د

سوبه وجود

زړګي علیغېل

سړک په غاره یوې خواته روان شو. خپل ټول اسناد یې د فائل نه راویستل او یو یو یې د شکولو سره غورخولو. اخر ټول اسناد ختم شول، فائل یې هم وغورخوو. د کرب او پرپشانۍ په وجه یې ره ره اسمان ته کتل او مخ په وړاندی روان و. کله به یې د پتلون په جېبونو کي لاسونه واچول او کله به یې په سراونيول. د پتلون د قميص (شرط) بتهنان یې خلاص کړل خوداسي بنکارېدو لکه زړه چي یې د پره زياته تنگي کوي. په دغه فکر کي ئ چي ناخاپه له یوې خوايو تېزموتهر راغي او دی یې په مخه کړو. د ده سراو و به د موټر د مخ په یوه کونج کي په زوره ولګېدل. دی سیدها د سړک و منځ ته وغورخېدو او په هغه ساعت یې ساه وخته. موټر والا بالکل د یوې دقیقې د پاره همنه و درېدو. خلګ را ټول شول، چا خئه چا خئه ويل خودا یوه خبره د پره کېده چي اخ، خنګه ټوان دی.

په دې خلګو کي د ده دکلي یوه ټوان او د هغه د بنار ملګري هم را غلو چي و ګوري خئه کيسه ده.

خنګه چي دې ټوان فېروز ته و کتل نو یې د خلې نه وو تل چي دا خو فېروز دی. ملګري یې ورته وو يل چي، ته دا پېژنې؟

سۈر و جود

زېگى علیخېل

هو، دا زمۇرد كلىي دى، ماخوستن ماله
راغى چى ستا پتلۇن ماتەپە كرايە را كەزە سبا يو
ئىاي روان يىم.

03,09,2015

كوتە

لۇغات

هغەلپۇنى نئوه، نئەھغىي دالە قىصده كولوا او
 نئەھغە روپى "شىشىكە" وە، خىڭوپەھغىي دروي نوم
 اينبىي ئ، صرف پەدىي وجه چىي هغە ھېرە حىادارە او
 باپرده وە، پەدومرە كم عمركىي هغە ھەم دومرە
 بىائىستە، پاكە او دكھول يوازنى پېغله وە، مورىپى
 ددىپە ماشومتوب كىي لەدىي فانىي دنيا خىخە
 سترگىي پتىي كرىپى، پرپلاريپى تولە ورخ دېلىپە
 مزدورى كىي مابنام كېدە، گل مكى تەشپە مرکى
 ناستىي وپى، حالانكە دگل مكى عمر صرف ديارلىس
 (۱۳) كالە وو. دا ھەپە دغە كال كىي پېغله شوپى وە.
 گل مكى پرپلار ھېرە زياتە گرانە وە. گرانە بەولي
 نئوه، دا خود زعفران اكا يوازنى لور و چىي پەدېر
 ناز او نخرۇ پېغلىتوب تەرسىدلېپى وە. زعفران اكا د
 گل مكى د مرکونە ھېرپېشان وە. دكلى بىئە بىئە
 كورو مرکىي ورتە رالېلىپى وپى، بىئە بىئە ولورونە يپى
 ور كول خوزعفران اكا و هريوه تەدا خبرە كولە چىي
 گل مكى لا ورە دە، خوبىا ھەم زعفران اكا دلورپە
 پېغلىتوب ھېرپېشان وە. يوه ورخ زعفران اكا چىي
 ھېرسادە او پەھر كار كىي د ملا خىخە مشورە

سوب وجود

زېگى عليخېل

ضروري گنله د کلي و ملاته چي په صوفي ملا
مشهور و رغلی. هغه ته يې خپله ستونخه ييان
کره، چي لور مي له خيره پېغله شوي ده، زه تو له ورخ
د کار پسي وتلى يم، ولور ته مي شېز مرکي ناستي
دي، هغه زمادا کازوی ختو وايي چي بل واده
وکره، ته يوه مشوره را کره چي زه خه و کرم دېرە لويء
پېشانى ده.

ملا صوفي د ده خبره دېرپه غور سره
واور بدە. د بنه فکر كولو و روسته يې ورتە و ويلى
چي زعفران اكا! خبره خو واقعي د پېشانى ده، خو
د الله فېصلې هم پرئاي کول غواري که نه؟ که نه و
که سبا، لور خوبه و ده وې، تول عمر خودا په کورنه
شي كېنىو?

ملا صاحب! زه خو هم دغى خبري ته راغلى
يم، زما هيچ سرنه خلاصېرى، ته راته و وايە چي زه
کومه لاره خپله کرم، زه دويم واده و کرم که اول دا
لور چا ته ورکرم.

تە داسىي وکره چي سبا سهارله خيره راشە،
زه بې يوه نه يوه لار په لاس درکرم.

سمە ده ملا صاحب کوردى و دان نوبىا زه
درخشە ولارم، د خدائى په امان.

سوبه وجود

زړگی علیغېل
حئه په مخه دی نښه، ملا صاحب هم په حواب
کي ورته وویل.

د ګل مکي پېغلتوب او بنائیست په ټول کلي
کي مشهوره شوي و. د کلي حوانانو غونبنت چي د
ګل مکي یودید وکړي او د دې پر بنائیست د خپلو
ستره ګو تنده ماته کري. د کلي نورو پېغلو بیا غونبنت
چي د ګل مکي سره ملګري جوړه کري. خو ګل
مکي د هيچا پرواه نه درلو ده. هغه د خپل پلار چي د
بل په مزدوری، کي یې ځان خورلی و په خدمت کي
مشغوله وه، ګل مکي ډېره هوشياره او حياداره وه.
دا خپل د راتلونکي سبا ووننه بالکل نا خبره وه، دا
به خنګه خبرېده، دا خو په هیڅ نه پوهېده، که پوهېده
نو هغه هم په دې چي د پلار خدمت کول ډېر لوی
سعادت دی.

کله کله به ما خوستن چي د ګل مکي پلار
زعفران اکا ویده شونو ګل مکي به د مور هغه
کيسې په یادي کړي چي هغې به و دې ته کري وي.
 يعني د یو شهزاده او بنای پیری، د یو هه تور دیب، د
ګیدړي او زرنډ باز باچا او دروي. ګل مکي ته دا
نکلونه ټول په یاد وو. د دې په فکر کي به رات للل
چي دا یوه شهزادګي ده، یا دا یوه بنای پیری ده، او د

سوي وجود

زړگی علیخپل

تورديب په قيد کي ده. يوه ورخ يو شهزاده راشي،
تورديب مرکري او دا د ځان سره ويوي بنائي
مانۍ ته بوئخي. دغه سوچونه د دي د ژوند اثاشه
وو. ګل مکي ډېره با احساسه وه، د هغې سره د پلار
په هکله ډپرا حساسه.

سهار وختي زعفران اکا ملا صاحب له
ورغى. ملا صاحب هم ځان داسي جوړ کري ولکه د
شلو کالو ځوان. زعفران اکا چي ورته وکتل نو په
خنداکي يې ورته وویل چي ملا صاحب! نن خو سم
څلمني بنکاري.

ملا صاحب هم سمه د لاسه په ځواب کي ورته
وویل چي زه خويم ځوان، دغه مرات مرپي زکام مي
يو خه وپښتان را سپين کري دي، ګني زما عمر خو
تقریباً د ډپرشو یا يو خه لپه بالادي.

زعفران اکا هم لږ په سوچ کي شو خوزر بېرته خپلي
پوښتنې ته راغي چي ملا صاحب زما کار خنگه
شو؟

ياره که يوه نېکه مشوره درکرم نو بيا؟

نو بيا خه، د نېک کار پسي خوراغلى يم.

ګوره زعفران اکا! د نن سبا ځوانان خاص کر
د بنوونه وي والا، دا خو بېخې په هیڅنه دي خبر. بد

سۈرۈجۈد

زېگى عليغىل

اخلاقە، بى عملە، بىرە او بېرىتۇنە يې خرولى، تر
خان تېرى خبىرى كول، پەھرىشى كىي د دوى كار، دا
د دغۇخوانانو رواج جورشۇى دى. چېرى زمىوب
رنگە عالما، د خدائى پەلار خبر، د مسجد سەرىمینە
كول، د قران او حديث پەلارە تىل، داد نى سبا
خوانان چېرى دا كولاي شى. زماننىكە مشورە دادە
چى بىئە عالىم سەرىي تە يې ورگە.
دا خوبىئە خبىرە دە، خودلتە يوه مسئلە بىا
راپورتە شوھ.
ھغە لکە خنگە ؟

ھغە لکە دا چى زەبە چېرى د عالىم پىسى
گىرەم، كە تە دا كولاي شى نوزەدا كارتاتە سپارم،
تە يوبى د قران حافظ يى عالىم پىدا كېرە چى زە دلور
بخت ورسە و ترم.
زعفران اکاتە ولار شە كورتە، انشاء الله تر
ما سېپىنىنە حال در كوم.
زعفران اكا هم خوشحالە كورتە راغى او د
لور د نصىب پەھكىلە يې د سوچونو سىند جور كرو
او پە دې سىند كى لاهو شو.
وخت تېرىپىدو، ما سېپىنىن شو، گورو چى د
زعفران اكا و كورتە دوھ سېپىن بىرىي راغل. زعفران

سوب وجود

اکا هغه دواړه سپین بیری د کور په یوه کوته کي
کښېنول. په هغو کي یوه سپین بیری خپله خبره
داسي پېل کړه چي،

زعفران خانه! د چا په کور کي چي لوريا
خورو ي د هغه و کورته به د دوستي مرکي رائي،
موږ هم په دغه هکله راغلي یو، او ستا خخه ستالور
د ملا صوفي د پاره غواړو، ملا صوفي ډېرنې عالم
دی او ورسه هغه زموږ پېش امام هم دی.

هغه خو سمه ده، خو ملا صاحب له اوله یو
واده لري او پنځه شپږ بچيان لري او د عمره هم ډېر
لوی دی، غالباً تر ما به لاهم پنځه شپږ کاله مشر
وي، زما لوردا وخت د ديار لسو کالو ده.

ګوره زعفران خانه! د نن سبا په ټوانانو باور
کول کم عقلی ده، ملا صوفي ډېرنې سړی دی.
کاکو ستا خبره په ګل بدله، زه خپله لور په اور کي نه
شم اچولی، زه خو ملاله د مشورې د پاره ورغلی و م
زه نه پوهېدم چي ملا به و ماته اړولې وي. تاسو
تلای شی زماله خوا ټواب یاست.

دواړه سپین بیري بې له څه خوراک او
چښاک ولارل. خداي خبر چي هغو به ملا صوفي ته
څه ويلې وي.

سوبه وجود

زړگی علیغېل

خو ورئي پس ګل مکى ناروغه شوه. زعفران
 اکا د بساريونه بنهه دا کټرانو ته بسکاره کړه خوناروغه
 یې ورئ په ورئ زیاتېده. ګل مکى ته د شپې خوب نه
 ورتلو. کله چې بهدا پربستره پرپو ته نوسا به یې تنګه
 شوه، چېغې به یې کړې. کور، ګاونډه تول د دې د چېغوا
 نه په عذاب و. د اسي وخت هم راغى چې دا به د شپې د
 کوره ووته، زعفران اکا به پسې ولاړ او یا به یې په
 یوه کوڅه کي را ګېره کړه. ګل مکى په کوڅو کي
 چېغې وهلي. تول کلې په خبر شو. د کلې خلګو دا خو
 واره د شپې ليدلې وه، هغه هم بيرسر، لخې پښې.

ګل مکى په تول کلې کي دروي په نامه
 مشهوره شوه. د کلې ځوانانو او سددې د بناست
 خبری نه کولي، او سې د دې د نامه یعنې دروي په
 هکله به یې مجلسونه کول. پېغلو د دې په هکله دا
 مشهوره کړې وه چې ګل مکى د شپې په اديره کي
 ګرئي. خود اټولي خبری درواغوې. که ربستيائونو
 هغه دا و چې ګل مکى به د شپې بيرسر، لخې پښې
 کړس کړس په خندا او کله یا په ژراد ملا صوفي د
 کور په خوا، خود خپل خيالي شهزاده جمال په خاطر
 منهدي وهلي.

15,06,2015

کوتاه

الْحَسَابُ

د هغى سترگى لە ڈېرە ژرا سرى او بىتىپ وې،
 نازك شوندان يې وچ او پىرى نىولى وې، لاسونە
 يې خدای خبر چى كله وينخلەي وو، داسىي خىرن چى
 پرسپىنۇ سپىنۇ لاسو يې د خىرو خرمۇ معلومىدى،
 وېنىستان يې لە گىرده او لە خسە ڈك وو، پېنىپ يې
 چاودلى لکە يو چا چى پە چارە ورپرىپى كېرى وي، لە
 ڈېرە ژرا يې غېناست و، هغە د حالاتو ستم پە مخ مخ
 و هلې وە، او د هغى د مخ نەدا هەر خەلە ورايە
 بنكارپىدل. هغە د نرينه درندگى بنكارشۇپ وە.

زمور تولنە؟ هغە تولنە چى د چا عزت پە كىي
 نە وي خوندى؟ دانە گوري داد چالورد چا خور
 دە، د دې بە ھم د بىئە باعزتە سبا وون ارمان وي.
 زمور تولنە، بې حسە تولنە، ئالمە تولنە، د سياھ
 سرود عزت دېنىمنە تولنە، تاد هغى سترگى نە
 او لىيدى؟ خومره خوف و پە كىي.

د پوليس استېشىن پە يوه كوتە كىي خوفزدە
 ناستە، خومره كرب و پە هغۇ سترگو كىي، د هر
 نارىنه نە خوفزدە وە، خود بە خوفزدە وە، د هغى سرە
 د تولنىي د يوه شريف خاندان يو شريف ئناور سپىن

سوبه وجود

زړگی علیغېل

بېرېي جنسی زیادتی کړې وه، د هغې قصور دا ؤ چې هغې خیر غونبت. د غربت ځپلي، د هغه انسان د زیادتی په دام کې راګېره شوې وه کوم څوک چې د شپږو لمسیانو خاوند و، د شپیته کالونه یې عمر تپر و، ده د ظلم او حوس اتها کړې وه، دی د هیڅ معافي لائق نه و، خو تهانه دار ده ته بسټه کولچې او چای اینښې وي، د ده په لاس کې د چای پیاله او په دا بل لاس کې د نکوتین زار پاشلو والا بل سکرېت و. ده به د سکرېت په کش کې کله کله د دې خواته په داسي مسکاکې وکتل لکه دې چې و دې ته وايې چې، خنګه شوې؟ که تاناري او چيغي نه واي کړي نون به په تهانه کې نه بلکه زما په کور کې ناسته وي. هر ارمان به دې پوره و، خو ته، ته بالکل جاهله یې، تا د ژوند خوندونه خه لیدلي دي؟

شانتي، لس کلنہ شانتي، چې د نرینه حوس بنکار شوې وه، داسي ناسته وه لکه چې د هغې هرڅه هرڅه لوټ شوي وي. واقعي د هغې هرڅه لوټ شوي وو. د هغې هغه عزت لوټ شوي و په کوم عزت چې د یوې زنانې وقار قائم وي، هغه عزت چې د ورونو او پلار شمله وي، د مورد لمانځه تکرۍ

سوب وجود

زېگى عليخېل

وي، دې دا تول بائللي ئ، او د دې سره سره پەدې
باندي يو تور ھم لگېدلی ئ چي هغە د غلا ئ.

د نن سهار كيسەدە. شانتي زموږ پەكۈشە
كى خير غوبىت. د هغى دوه ورونە يو شېپەكلن او
بل دوه كىلەن وو. د شانتي مورنن ناروغە وە د
شانتي ماما هغە خېل كېرىدى تەبېولىي وە. شانتي او
د هغى گوھ پلا راو دوه ورونە پە كېرىدى كى وو. د
خىر غوبىتونكۇ دغە كېرىدىيانى د شىتمۇ خلىڭىد
بنگلۇ تر شا وي. كله نا كله بە د دې بنگلۇ د شريف
خاندان يو شريف بە د خېلىي بنگلىي د كەھرىكى نە د
دې كېرىدى يو منظرە كولە. چېرىي چى پە كېرىدى يو كى لىخ
سراو نرى جامى پە غارە مېرىمنى د كورپە كارو د
دنيانە بې خبىي بوختىي وي. دا سهارد كورە را
روانە شوھ او سيدەها زموږ كۈشەن تە راغلە. خىر
غوبىتنە دې صرف د زيارت پە ورخ كولە، دانوري
ورئىي بە دا پە كور كى د پلا رپە خدمت كىي وە. شېپە
ورئىي بە د دې مور خىر غوبىتو او يوه ورخ بە د دې
ھغە ھم د زيارت پە ورخ. نن د زيارت ورخ نە وە، د
ھل (دو شنبە، سوموار) ورخ وە. دا خىر غوبىتلۇ تە
راوتلىي وە، كله چى دا زموږ كۈشەن تە راغلە نو د
كۈشە پە سر كى د سېتە محبوب كورتە ورغلە. لە

سۈرە وجود

بىدە مىرغە د سېتەھە پە كوركىي پىرتەلە سېتەھە بىل
هېشۈك هەم نەئە. دې د كور دروازە و تەكولە او خىر
يې ترىپى و غۇنبىتو. را كىرئى د خداى پە نامە.....
پە حۇاب كىي سېتەھە لە كورە را ووت، ھە
دې تە و وىيل چىي راشە زمۇرد كور كچرىپى لېرىپە
دې بىران و غۇرخۇو نوبەلسى روپى در كرم. شاتتى د
لس روپوپە لالچ كىي دىننە كورتە ورغلە. سېتەھە ورتە
و وىيل چىي كچرىپى دىننە پە كوتە كىي پىرتىپى دى، شاتتى
ھەم سەمە كوتىپى تەننوتە. دا خەنە خبرە وە چىي دانسان
پە بىنه يو ئۇناور، حوس گىردىپە نازك ماشوم
بىدن د ظلم او زىادتى سىترگىي رەدىي نى يولى دى. خە
چىي پە كوتە كىي د شاتتى سەرە او شۇ ھەنەد بىيانولۇ
نەئە دى.

شاتتى پە ژرا د سېتەھە د كورنە را ووتە. لې
ساعت پىس سېتەھە ھەم د كورە پسىپى را ووتو. ھە
شاتتى ژرگۈرە كرە، او د لاسە يې تېينگە و نى يولە، او
سىدەها يې د علاقىپى و تەنانپى تە بوتلە. پە لارە كىي
شاتتى لە دېر تکلىفە نە شوھە تلى. پە تلو تلو كىي يې
دا پەر خۇلە ئە چىي الله وى مۇرە..... الله
وى مۇرە.....

سوي وجود

زېگى عليخېل

هلتە سېتھە د شانتي خلاف د غلا كولو پرچە
كات كره. شانتي په تهانه کي گونگى شوه، نئە
پوهېدە چي خە كيسە روانە ده، نئە د شانتي د كور
خلگ په دې خبرؤ چي شانتي دا وخت د كوم حالاتو
سره مخامخ ده.

يو پوليis عسکرد او بو گلاس په لاس کي
شانتي ته راغى، هان دا واخله، دا او به او چنسه.

شانتي چي کله و گلاسته و کتل نو په وجود
کي يې ساھ را غله. ژريي د او بو گلاس د پوليis
والانه و اخست او په سريي پورته کرو. او به نيمى د
دې تر حلقه او نيمى د دې تر خلپي په گربوان کي
رواني وي. د او بو گلاس تشن شو، په شانتي کي ساھ
را غله، هغې شا او خوا و کتل، په کوتە کي په يوه
چوکى چي و مخته يې لوی ميزپروت ئيو غت
برپتور پوليis والا ناست و. د دې په خنگ کي بل
پوليis والا كوم چي دې ته يې او به راوري وي ولا
و، او ميزتە مخامخ په چوکى هغە ئالم سېتھە ناست
و كوم چا چي د دې ماشومي عزت تارتار كړي و. لې
ساعت وروسته كوم پوليis والا چي دې ته يې او به
راوري وي هغە تللې و. په کوتە کي صرف غت
برپتور پوليis والا چي برپتونه يې تر خلپي هم تپرو و

سۈرە وجود

او بل سېتە پە خىپلە گپە او خندا بوخت ناست وو.
پوليس والا سىتە تە ويل چي، حال مىي ورلىپلى دى
او س به راشى.

شانتى چي د دروازى خواتە و كتل نويى د
دباندى خلاصە دروازە ولىدە. دې نابىرە د دروازى
خواتە مندە كرە. كله چي داد كوتى خخە ووتە نو
غىتە بىرتور پوليس والا ورتە پام شو. هغە چىغي
كېپى او د خىپلى چوكى خخە پسى ورپورتە شو.
ھلکە جىنى لارە..... ھلە وپىسى.....
وپىسى.

دباندى د تهانى خەدى يو درام او از راغى.
غىتە بىرتور پوليس والا او آبل عسکر چي كله
دباندى ورسىپ د نو چي كتل يى جىنى د گاپى د
لاندى راغلى وە. د هغى نىم وجود بالكل د گاپى د
تېرلاندى راغلى وە. پە ئىمكە تودى سرى وينى پىرتى
وې. د دې پە مىخ هغە ژرا او سئە وە كومە چي لې
ساعت مىخ كىي وە. او س د دې پە مىخ خوف، كرب
ھىچ يو شى نئە و چي دادى مظلومە بىكارە كېپى.
شانتى پە ھېر خوابە او مسى كىي خوب، د دې ئىلمى
تۇلنىي پە تور خادر كىي پىتە تور مىخ، سېپىن حقىقت
د ئان سره يورو.

سۈر و جود

زېگى عىلېخېل

سېتەھەم د تهانپى خخە د باندى را و تى،
پوليس والا د گاھى ڈرائىور نىولى ئ. د شاتىي ماما
او مور خبر شوي ئ چى شاتىي پە تهانە كى ده.
ھغۇي ھم راغللى چى كتل يى شاتىي پە وينو لېلىپى پە
ابدى خوب وىدە ده. د شاتىي مور چى دا و كتل نو
بى سودە شوھ. ڈرائىور چىغى و هللىپى چى ما دانە ده
ليدلې. زئنە يىم خبر چى دا خنگە مخى تە راغلە.
سېتەھەم د دې موقع خخە كە تە لاسە كەرە او غەت
برېتۈر پوليس والا تە يى و ويل چى
تهانە دار صاحب ! بوزە دا ئالم ڈرائىور
بند كەرە. زئەگورم چى شاتىي تە انصاف خنگە نە
رسېپزىي.

02,05,2016

كوتە

سوبه وجود

زړگی علیغېل

وڪوٽ

خاني ګل د سپین سري کونډي د ګټي وټي يو زوي ئ. دی په یوه غیر دولتي اداره (این، جي، او) کي په بنئه چوکي ناسته. ده واده نه درلود. ده او موره پر خوشحاله ژوند تپروو، خود موري په دا ارمان و چي د زوي واده وويني. خير وخت او شپې تپرېدي، اخر د خاني ګل واده هم وشو. ده کور ودانه د واده په اولو شپو کي د ده سره ډېره زياته نه غوبده. خو ورځ په ورځ د هغې هم د طوطي غوندي ژبه روانه شوه. داسي نه و چي د خاني ګل د مور سره به په جنګو او د عوو نبستي وه، نا بالکل نا، هغه خود خوابني په هکله ډېره بنئه نبورو ثابته شوه. خود هغې د ژبي بله مسئله وه. ماته دا مسئله د ژبي نه بلکې د مغزو بنسکارېده.

يوه ورځ خاني ګل خپل دو تره تلو نوي په بسخي ته وویل چي، پېگاه مي عجیبه خوب لیدلی دی چي زما فلانى ملګري په اتن او په خوشحالو وي. ده بسخي ژرپه غږ کړو چي ستا ملګري ته به خه غم رسپريولي چي د خوب معنى (تعبيير) چې وي.

ده د بسخي په خبرو خه باک رانه ورو او خپل کارتنه روان شو. هلتنه د ده په دو تره کي د ده له منه د

سۈرۈجۈد

دەھگە ملگىرى چى دەپگاھ پە خوب لىدىلى ئىنست
و. سلام دعا نە وروستە دەھگە نە پۇنىتىنە و كىرە چى
خنگە را چىرىشى يې ستا او دونىي كار ؟

ھەپە ڈېرە غمجنە لەجە كى ورتە ووېل چى
يارە خانى گلە ! زما كوزدە ماتە شوھ . زما پە نامە چى
كۆمە جىنى وەھەپى زما داشتى نە انكار او كىرۋا او
د ماما دزوی سره كراچى تە و تېنىتىدە ، او سزە
چىران يې چى ٿە او كىرم .

خانى گل چىران شو چى د دە بىئى خېرە يو
پە سلە تەھىك ثابتە شوھ . خو خىر دەھگە تە تىلى
وركىرە ، شربىت يې پە او چىنىلو . دا ورۇغ تېرە شوھ ،
ما بىمام خانى گل راغى خېل كورتە ، د مرى خورپۇلو
و روستە دەخېلى بىئى تە د خېل ملگىرى افسوس
ناكە كىسى او كىرە . هەپى ژر ورتە ووېل چى مانە
درتە ويل ؟ خنگە زما خېرە رېنىتىا شوھ كە نە ؟

خانى گل ھە ورتە و كىرە خو پە سوچ كى شو .
سەهار بىياخانى گل دوتىر تە د تلىو تىيارى نى يولىپ وە .
بىئى يې ورتە ووېل چى آسپىيە ! كە دى نى تر تولو
لە مخە هەر ٿە او لىدل نۇ ھەنە بە درسە كېرىي .

دەپە چىرانى كى پۇنىتىنە ئىنىي و كىرە چى
ٿە ؟ ٿە مطلب ؟

سوبه وجود

زړګي علیغېل
 بنځي په حواب کي ورته وویل چي که دي
 هر خه مثلاً خه لیکلې خیزونه، پیسي یا نور خه
 ولیدل نو هغه به درسره کېږي.
 ده خپلي بنځي ته په خندا وویل چي دعا کوه
 چي د پیسو ډکه بکسه (بیگ) ووینم.

خیردی د کوره ووت، په یوه رخشنه کي
 کښېنستي، رخشنه د لې ساعت سفر کولو وروسته ده
 د دو تر مخي ته ودرپده، ده رخشې والا ته خپله کرايه
 ورکړه، رخشنه روانه شوه خود رخشې د شاپه تهات
 لیکلې ئو چي (د هر چا خپله ونده خپل نصیب). ده
 دې لیکلې خطته خاص توجه نه کړه ور، خو چي کله
 دو تر ته نتو نوي ټکنیکي ته پام شو، لاندي په
 ټکنیکه د زر (۱۰۰۰) روپونوټ پروت ولیدو. ده ژر
 نوټ ته لاس کړو خوله بدہ مرغه هغه نوټ باد یورو
 او د یوه پوډري (نشيي) مخي ته ورغى، هغه ژر
 نوټ راپورته کړو او یوې خواته یې منله کړه، ده ډېر
 غړونه پسي وکړو چي اې! دا نوټ زمادی، ودرپده
 ګنې وهم دي، دا زمادی، دا زمادی.
 خو پوډري ناري وهلي چي د هر چا خپل نصیب، د
 هر چا خپل نصیب.

سوبه وجود

زېگى عليخېل

دی ھېر چران او پېشان دو تر ته راغى، تولە
ورئىپە سوچو كىي تېرە كرە، د بىئى خبرە يې دم
ساعت پە فكر كىي راتلە، اخى مابنام شو، خانى گل
كورتە راغى، د مېرى خورلۇ وروستە يې تولە كىيسە
خېلى بىئى تە و كرە، بىئە يې بايد چى خفە شوپى
واى دا خوشحالە شوه چى مانە درتە ويل تە زما پە
خبرە يقين نە كوي، گورە خنگە زما خبرە رېبىتىا شوه.
خىردا شې تېرە شوه، سەھار شو، دە بىاد
دو تر د تلو تىاري نىولىپى وە، بىئى يې بىاد د پرون
خبرە ورتە و كرە چى كە خەدىي اول او لىدل نو هغە بە
درسرە كېپىي .

دی د كورە را ووت، رخشىپ تە يې لاس
وركىر، پە رخشە كىي كېپىنىتى او د دو تر خواتە
روان شو، پە لارە كىي يو ئاي ھېررشۇ. سېرك بند
ۋ، رخشىپ والاھم پېشانە ولارۋۇ، د خانى گل
ستىرىگىي د مخ د رخشىپ دشا پە تات ولگېدىپ، پە هغە
تات باندىي عجىبە خطلىكلىي و (د بىار جهاز) دە تە
پە دې خط خندا راغلە چى د صحراء جهاز يعنى
(اوېن) مىي او رېدىلىي و خود بىار جهاز مىي نى اول
وار او لىدى، خىر رش پە ختم بىدو شو، رخشە ھم
روانە شوه، چى كتل يې يو اوېن پە سېرك مې پروت

سوب وجود

زړگی علیغېل

و. د اسرک هم په دې سوب بندو، خاني ګل ډپر
 چران شو چي دا خنگه کېدای شي. درخشې په تهات
 د بنار جهاز لیکلي و او د لته د صحرا جهاز مرپروت
 دی. ده ته دا معلومول چي دا اوښ خنگه مرپروت ډپر
 ګران و،ولي چي د دوتروخت په تېرپدو و. دا ورئ
 تېره شوه، مانبام شو، خاني ګل هم ژر ځان کورته
 رسوو. هغه خپلې بنهخي ته دا صورتحال ويـل
 غونبـت. مرـی يـپـ وـخـورـهـ، خـوـ خـبـرـهـ يـپـ پـهـ خـېـتـهـ کـيـ
 جـګـهـ جـګـهـ غـورـځـیدـهـ. بـنهـخـيـ يـپـ هـمـ پـهـ تـجـسـسـ کـيـ وـهـ
 چـيـ نـنـ بـهـ مـيـ خـاـونـدـ خـهـ لـيـدـلـيـ وـيـ. اـخـرـ هـغـهـ وـخـتـ
 رـاغـيـ چـيـ خـاـنيـ ګـلـ خـپـلـېـ بـنهـخـيـ تـهـ ټـولـهـ کـيـسـهـ وـکـړـهـ.
 دـ بـنهـخـيـ يـپـ دـ خـوـشـحـالـيـ نـهـ دـاـ هـپـرـ شـوـ چـيـ خـواـبـيـ
 تـهـ بـهـ دـوـ وـرـکـويـ، ولـيـ چـيـ دـ دـېـ خـبـرـهـ نـنـ هـمـ رـبـتـيـاـ
 شـوـهـ. خـواـبـيـ دـ دـېـ پـهـ اـنـتـظـارـوـهـ چـيـ نـپـورـبـهـ رـائـخـيـ
 اوـ دـوـاـ بـهـ رـاـکـويـ. خـوـ نـپـورـوـرـاـ نـغـلـهـ.

دا شـېـهـ تـېـرهـ شـوـهـ، سـهـارـ شـوـ، نـنـ خـانـيـ ګـلـ پـخـپـلـهـ پـهـ
 دـېـ فـکـرـکـيـ وـ چـيـ خـهـ بـهـ وـيـنـيـ. بـنهـخـيـ يـپـ بـيـاـ هـغـهـ
 خـبـرـهـ اوـکـړـهـ، خـوـ دـ خـانـيـ ګـلـ دـ خـلـېـ وـوـتـلـ چـيـ آـ
 بـنهـخـيـ! دـ اـسـيـ نـهـ چـيـ يـوـهـ وـرـئـ دـ مـرـګـ لـيـکـ وـوـيـنـمـ،
 بـيـاـ بـهـ خـهـ کـوـيـ؟

سۈر و جود

زېگى عىلېخېل

دې پە حواب كىي ورتە و ويل چىي هغە پە چپە خوا
واروه، مرگ پە ژوند بدل كرە. خوخانى گل د ئان
سره پە خندا خندا كىي د كورە ووت.

رخشىپ تە يې لاس وركىرى، پە رخشە كىي
كېبىنىستى او د دو تر خواتە روان شو. بىا هغە لوى
سپك بندۇ. د موتەرو نە زيات رخشۇ لارە بندە كرپى
و. سرىپ، شنىپ، زېپرىي قسمە قسمە رنگارنىڭ قطار
در قطار ولارىي وپى.

داد رخشۇ والا ھم عجىبە انسانان وي چىي
خە يې پە زەۋە وي هغە د رخشىپ د شا پە تات او لىيکىي.
لکە: ارماني دنيا، زەدرنە لارم تە دعا كوه،
مینە قربانى غوارىي، نانا اولامبە، زخمى زەۋە، گورە
خو پە مینە، بىكلىپە كىي فري، شنە كوتە، صنم بىي
وفا، زېر گل، چرسىي جانان، خان بىا پە نشە كىي دى،
گل مير وائىس، گورنر راج، چا خە چا خە. عجىبە
عجىبە خطونە يې ليكلىي وو. خود خانى گل چىي پە
كوم خط سترگىي او لىكپىدى د هغە نە يې زەۋە ولوپدى.

درخشىپ پە تات ليكلىي وو چىي (مرگ حق
دى، خو پە كفن كىي شىك دى). د دەنە پە دا وخت د
خپلىي بنئىحي خبرە چىي مرگ پە ژوند واروه هېرە و.ه.
رخشە روانە شو، راغلە سيدەدا د دو تر مخىي تە د

سۈرۈجۈد

زىگى عليغىل

سېك و ابلى غارى تە و درېدە. خانى گىل د رخشىپ نە را كىننە شو. رخشوان تە يىپ خپله كرايە وركرە، خۇ د سېك نە نە شو او بىتى. ولې چىي پرسېك باندى دا وخت د فوئىيانو قافلە تېرىپدونكىپ وە. دى د سېك پە غارە و درېدە. د دە خنگ تە يو بىكلى حوان چىي خان يىپ پە خادر كىي لە يخەپت كىرى و راغى. دە هەنە تە او هە دە تە و كتل. دى بىكلى حوان چىي كىلە خانى گىل تە و كتل نۇ مىسى شو. د فوئىيانو قافلە راغلە، خنگە چىي د قافلى د منع مو تران را ورسىدل د دە خنگ تە ولار حوان د مو تر مخ تە ورمندە كرە. د مندەي سرە سم د يوپى غەتىي دھماكىپ او از راغى. شاو خواتىك تورگىر خور شو. د فوئىيانو نىمە قافلە د دھماكىپ پە زد كىي راغلىپ وە. بى شەپەر فوئىيان شەھيدان او تېپىان شول. پە عام او لىس كىي هەپر خلگ شەھيدان او تېپىان شوي وو. گېر چاپىرە د بارودو بد بوى، د خلگو چىغي، نارىپ، غوغاد قىامىت نىدارە جورە كرېپ وە. د چا سرنەؤ، د چا پىنىپ نە ويپ، د چا لاسونە او د چا بالكل نىم وجود پاتىي وە. وينىي، بوى، تورگىر د بىار بىكلا ختمە كرېپ وە. د خانى گىل د وجود ھىچ درك نەؤ. هەنە ژوندى و كە مرد ا معلومات تر ھېرە مودە چاتە نە شو معلوم.

سوبه وجود

زېگى عليخېل

د خانى گل مورچى دا واقعه او رپدە نو پە دې
صدمه کي لە دې دنیانە يې سترگىي پتىي كرپى.
د خانى گل بىئەنە لېونى شوپى وە. هغى بە
خندل، د هغى ژرا او عام ژوند بالكل غائب شوپى وە.
هغى بە د ئان سره پە خنداكىي ويل چى خانى گل بە^ا
او س كورتە راشى، خدائى خبر چى هغە بە نەن خە
لىدلې وي ؟

02,05,2015

كوتە

هر هغە بىئە صفت پە دەكىي ئە كوم چىي يو انسان يىپە طلب كىي وي. پوهە، اخلاق، علم و ادب، د دىن مبىين پە هككە تر دېرە حده معلومات، پىئە خىته لەمونع، د كلام الله هرە ورخ تلاوت، هر چا غۇنىستو چىي د دە سرە تعلق جور كىرى، پە كلى كىي د هرچا پە غم او بىادى كىي گەدون د دەدا واصافو بىكارە ثبۈت و، خانزادە چىي د مورا او پلاپلا يوازنى نازولى زوى و، پلاپلا سرفراز خان يىپە د دوولاسو خوارى كولە او د زوى خانزادە د تعلمى او ترىيە يىپە پورە پورە خىال ساتلو.

خانزادە د ماشوم توب نە دېر ذھىن او اخلاق مند حوان و. كله چىي دى د لسو كلو و نو يىپە د مورنى ژبى سرە دېرە زياتە مىنە پيدا شوھ. ورو ورو د وخت پە تېرىپدو سرە خانزادە خودا سي ملگىرى تىراسە كېل كوم چىي پە يىوه قام پىرسە گوند كىي متحركە وو. خانزادە هم هغە گوند خېل كېرو، او د مورنى ژبى سرە سرە د قام او وطن پە خدمت كىي مامور شو. د وخت پە تېرىپدو سرە پە گوند كىي د فعالىيت پە وجە ورتە ورخ پە ورخ د ترقى دروازى خلاصبىلىپە. پىئە خلس كالە يىپە د قام پە بىپېگە كىي تېركىل. پە ملک كىي د چاروا كىي جنگ

سۈرۈجۈد

زېگى عليخېل

پەوجهە گوند مىشان پە خپلۇ كورو كي نظر بندىيا ملک بدر شول او قامىي هلىي ئىلى يې بندىي شوپى، خۇ خانزادە خپل ملگرىي پە داسىي حالاتو كي ھم متحرك و ساتىل. دقام او وطن پە دفاع كي د دىن مبىن پە نامە سىاست مدارانواود نورو گوندو خلگۇ سره بە يې ھر وخت دلائىل ويل، حتى تردى چىي خانزادە پە خپل كلىي كي ھېر دېمىن اۋ كىم دوستان و موندل. د خانزادە مبارزە دقام او وطن مبارزە وە، گوند ھم ورخ پە ورخ مخ پە وراندىي روان و د چارواكى جىڭپە ختمېدۇ سره د خانزادە گوند ھېرىزىيات متحرك شو. ھرە ورخ پە كلىي كي غوندىي، خلگە دې تە تىارول چىي زموبدقام سره لە ھېرە وختە ناروا سلوك، او مورنى ژېمە مو صرف تر كورونو پورىي محدود دە، دا زېمە بايد چىي د نورو ژبو غوندىي د سركار او دربار ژېمە و گرئولشىي. پە مكتب كىي دىي د درس ذرىعە شىي چىي بچىي مو پە خپلە مورنى ژېمە علم حاصل كرىي. خانزادە د سىاست سره سره د ادب لە لارىي ھم د قام غېرۇ نورو قامىي و گرو تە رسول خپلە فريضە گەنلە. پە گوند كىي د خانزادە ھېرىزىيات احترام كېدو. ھر قسمە مشورە بە ورسە كېدە. دە د قام ھۇنان پە قامىي تحرىك او مبارزە پوهە كېل. نئە بە يې شپە معلومەدە او نئە بە يې ورخ، د گوند د

سۈرەتلىكىنلەرنىڭ ئەمەنلىقىسىنىڭ

ملگرو سره بەدھغۇپەستونئۇ كىي تر رورۇزىيات ورنىزدىپ ئۇ. يىنىي دگوند ملگرىي بەدئەتە ترپلار او ورور ورتپرۇو. دەدە فعالىت تەچىي كله دنورو گوندو خلگۇ و كتل نويپى دەتەپە خپل گوند كىي د شامىلىپ دو بلنە ور كرپە او ورسە دھرەنەعامتۇ قول هم ورسە و كرپو كوم چىي و هر انسان تەضرۇت و يى. زماپە ياد دى دەدە بەھغۇ خلگۇ تەدا حواب ئۆچىي زە خدائى دەپى دپارە پيدا كرپى يىم چىي زە دخپلىي مورنى ژىبي، خپلىي خاورىي او دقام خدمت و كرم.

خومرە اخلاقى دەدە بەحواب كىي . واقعىي خانزادە پەقام او وطن مئىن خوک و. دەھىشكىلە هم خپلە نظرىيە نەشوه بدلولاي. پەخپلە نظرىيە كىلە ولار و.

وخت ورو ورو تېرىپدو، خانزادە هم خپلىي قامي مبارزىپ تەدوام ور كرپى و. دەبەد خپل گوند شوارونە پەردپۇالونو لىكىل، كله بەداسىي هم و شو چىي پوليس بە راغلل او دى بە يىپى تهانپى تەبوتلى. يىيا چىي بە ملگرىي پە دە خبر شونو بە يىپى د تهانپى را خلاص كرپو.

پەھپواد كىي د تۈل تاكنىي وخت راغى، خانزادە پە دەپى تاكنو كىي د خپل گوند بىريالىتوب

سوب وجود

زېگى عليخېل

پەھکله ڈېر زیات ستری شو. د خانزادە گوند پە تپول
ھیواد کي زیاتي چوکى ترلاسە كېپى، اوس نود
خانزادە ارمانونه پە پورە كېدو وي. زما ياد دى چى
دە بە خپلۇ ملگرو تە ويل چى اوس موبە خپل ملى
اھدافو تە نزدى شو. اوس بە زمۇبە مورنى ژبه
سرکاري او درباري شي. اوس بە زمۇبە پە غرونوا او
رغونو خپل واك او اختياروي. اوس بە موبە پە دې
ھېواد کي يوازاد قام يو. موبە بە هروخت خپلە
ازادي لمانۇ.

وخت پە تېرىپدو. خانزادە د گوند د ملگرو
سرەد قام پە خدمت کي مامور ئۆچى ناخاپە پە گوند
کي يو داسىي بدلۇن راغى چى خانزادە يې ھك پك
كېرو. پە گوند کي د ملگرو تر منع د مفاداتو جىڭ
پېل شو. د گوند رئيس او نظرياتي ملگري چى
خانزادە ھم پكى ئوي خواتە او نور مفاداتي
ملگري بلى خواتە شول. يو پر بل يې تعمتونه ويل
پېل كېل. د گوند ملگرو د يوبىل و گرپوانونو تە لاس
واچىو. رشوتونه، سفارشونه منع تە راغل. نظريه
تر پىنۋلاندى شو. نظرياتي ملگري نظراندازە
شول. هغە ملگري مختە شول كوم چى د قامي
مبارزى پە الف او ب نئە خبر. تحرىك پە دوو برخو

سۈرە وجود

تىقىيم شو. پە داسىي حالتوكىي خانزادە يوازى پاتى شو. دپلار مىرك، دمور مىرك، واره واره ماشومان پە مىراتكىي ورپاتى شول او ورسە ورسە بېرىزگارى هم.

زمادىي هغە خانزادە چى دېرىنىڭ تىلىم يافتە ئە بە كله بېلىچىپ تەلاس كىرو او كله بە يې د خىلگۇپە كورونو كىي كاركاوو او كله بە يې پە دېران خېلە روزى كتلە. د خانزادە غوندى مخلص، با همت او تىلىم يافتە كاركىن د خىلگۇ د خنداشو. كله چى بە خانزادە پە كلى كىي تېرىپ دۇنود كلى خىلگۇ بە پسى خبىرى كولىپ چى هغە دى دقام مبارز روان دى. قام او وطن راگتىي. خانزادە تردى حىدە ورسىپدى چى دئە پە نشولاس پورى كىر. د گوند رئيس تر خېلە كورە پورى محدودەشىو. كله يې هم دا پۇنىتنە ونە كرە چى زماپە ملگۇرۇ خە تېرىپىي.

هغە ملگرىي كوم چى پە دى گوند كىي د مفاداتو دپارە شامل شوي وو ورخ پە ورخ يې مالىي ترقى كولە. كله چى بە خانزادە سرە مخامىخ شول نو بە يې ورتە ويل چى رائىھ زموږ ملگرى شەتە بە هم پە كىي ترقى و كرپى. زمايدىي د خانزادە بە دېرىنىڭلى خواب ئە چى زەقام دوستىم، قام دېمىن نە. ما دا

سۈر و جود

زېگى علیخېل

گوند پە خپلو وينو تر دا ئاي رارسولي دى، زە
ھىشكىلە هەم نە خرىچىرم. د گوند د مىشانۇ د خبرو پە
وجه كومىي چىي بە پە مااضى كىي كېدىلىي د دە دمىزھبىي
عالمانو سره نفترت پىدا شوى و. حالانكە خانزادە
خپلە د ھېرو عالمانو شاگىرد پاتە شوى و. او س
نو خانزادە حېران و چى نە د قام شوم او نە د امام.

پلار خداي بخىلىي بە يېپە ھرو خت ورتە ويل
چى بچىي! دا دندە پرپىرە، يو كار او كتار و ھان تە
و گورە چىي سباد چا ولاس تە مجبورە نە شې. زما
ياد دى خانزادە بە خپل پلارتە ويل چىي پلارە! تر
ھغو چىي دا خپل لوپىدى، ترقلى قام مىي پە خپلو
پىسو نە وي درولى زە خنگە كار و كىرم، ھان كله چىي
دا قام خپل ملى اهداف تە ورسىپىي نوبىاتە گورە
چىي زما دپارە گوند خەنە كوي. زما يقين دى چىي
گوند بە ما نە ھېرو يى.

پلار غريب يېپە دىي اسرە كىي چىي زما د
زوى گوند بە زما زوى لوى افسرجور كېرى خا ورو تە
ولارى.

خانزادە هەم نە و ملامت. هغە تە د گوند
بعضىي مىشانو دا اسرە ور كېرى و چىي خنگە گوند د
اقىدار چو كىي تر لاسە كېرى نو اول بە ستاد روزگار

سوبه وجود

مسئله حل کوي. خو افسوس د گوند ملگري چي د
اقتدار و چوکي ته ورسېدل نو خانزاده او د خانزاده
غوندي نور نظرياتي ملگري يې هېر كول.

نن و خانزاده ته د پلار خبری ورپه يادی
شوې. هغه د کلي په يولوی دېران ناستدي او ماته
دا خبری کوي. خانزاده واي چي کشکي ماد پلار
خبره منلي واي نون بنه زه داسي خوارنه واي. د
خانزاده جامي خري، لشي پښې او بير سرماته
مخامخ ناستدي. ما ورته د خوراک خيزونه راوري
دي خو خانزاده بضد دي چي ماله يو خه پېسى راکره
چي زه پودرپه اخلم. ټول وجود مي درد کوي. هغه
بياداسي گويما کېږي چي ! دانن زه ملګرو ته بېگانه
يم، دازما سزاده چي ماد پلار خبره نه ده منلي. د
دي خبری سره سمد خانزاده د ستر گو اوښکي راغلي،
د خوراک خيزونه يې يوې خواته کېښو دل او د دېران
نه ولار شو. ما ورته ويبل چي خانزاده چېري؟ دا خو
و خوره، دامي تاله راوري دي. ده هیڅ حواب نه کرو
را او يوې خواته روان شو او د کلي په يوه لويء
مرداره (گنده) ناله کي کوز شو.

هغه تعلیم یافته خوان چي شل کاله يې د قام
په خدمت کي تېر کړي و، نن خومره بې وسه او بې

سۈرۈجۈد

زېگى عىلېخېل

دۇستهؤ. تۈل علم او ادب يې دىشىۋەلۈگى كىي
دود كېرىؤ. زەنەپوهېزم چىي دىي ذمە واربە خوک
وي، گوند كە دە راستى؟ او زەنەپوهېزم چىي د
خانزادە انجام بە خە وي.

20,01,2016

كوتە

سوبه وجود

زړگی علیغېل

سوبه وجود

د ۱۹۹۹ د دسمبر د ژمی یخه شپه ۵ه. کرم خان په خپله کوته کي و انګېټي ته ناستدي. د انګېټي و شاوخواته د ده اټه (۸) ماشوماني لوني را تولي دي. انګېټي سره ۵ه، د باندي له کوته د سپيني واوري څادر خوردي. د ده مشره لورنائله چي د څوارلسوكالو ده په انګېټي کي د اورد بلولو په هڅه ۵ه. د نائلې اووه خوندي چي په کي یوه یخ و هلې ناروغه ده د نائلې او د انګېټي په خوا متوجه دي. په کوته کي یوه ته ډیوه دا وخت خپله اخري ساهورکوي. د ماشومانو خوندو تر پزو یې له یخه او به (ګنه) رواندي. نائلې په انګېټي کي څه زاره بو تان (ګوټونه) اچولي دي، خو هغه د بلدو نوم همنه اخلي. پلار کرم خان یې هم د خو رخوراهيسې ناروغه دی. کار اوكتاري په له تېرو دوو (۲) میاشت ووچ ولار دی. هیڅ یوداسي لارنه ویني چي هغه دی د ځان او د بچو درملنه وکړي. ماشومانو له سهار راهيسې هیڅ نه دی خورلي. په کور کي چي څه وو هغه تمام شوي وو. کرم خان هم له ډېره نیستي هروخت په خشم و. او س هم دی و نائلې ته په خشم و، خود څلې یې څه نه باسل. اخرد برداشت ماده یې و چاوده او پر نائلې یې څله خلاصه کړه.

سوب وجود

زېگى عليخېل

له مازديگر راهيسي په دې يوه اور اخته يې، يو اور نئه شې بلو لاي؟ دومره بې کاره جينى ما په خپل ژوند نئه وە ليدلى، كله داتئه چې يې. توله ورخ په كلي وركه يې، يوبوتى دى كورتەرانئه ورو، نئه دپلار خيال در سره دى او نئه د ماشومانو خوندو.

بابا! زئه خئە و كرم، بو تانلامده دى، داور كوتى (ماچس، باكس) مې په تمامە كرە خوهىخ كارنئه كوي. حواب خودي داسىي اي زده دى، خوي يو اور نئه شې بلو لاي.

بابا! ما كله حواب در كولو.

بس، بس، دېرە مختە مختە مە كېرىھ، دپلار مختە خبرى كوي، شرم، حيا هر خەدەي غورخولي دى. ماداسىي كومە خبرە و كرە چې تەراتە پە قەھر شوي؟

وايم خۇلە دى بندە كرە گنىپى درولار پېم، كرم خان پە قەھر كىي ورتە او ويل. سمه دە، راشە بىيا يې خپلە بل كرە، داميرات اور.....

ددې خبرى سەرە سەنائە دانگىتى لە مخە ولارە شوھ. پلار چې يې دا وكتل نو ژرپىسى را ولار شو. نائە دى دوبىنتانو و نى يولە او پە مخ يې ورتە خاپېرى

سونج وجود

زړگی علیغېل

برابری کړي. د پلار چیغې شورو شوې چې، ته ماته څواب راکوې، ماته څواب. دا چیغو سره نائله په څاپېرو و هي. په کوته کې ناست ماشومان هم چیغې شروع کړي. په کوته کې یوه لويه واوېله جوره شي، په دې حال کې ډیوه هم خپل انجام ته ورسېږي. څنګه چې ډیوه ګل شوه نو په کوته کې یوه چیغه شي. دا داسي چیغه وي لکه څوک چې یو ماشوم په چاره یا په یو داسي څیزو و هي چې هغه ځای په ځای شي. دې چیغې په کوته کې خاموشې راوسته. پلار کرم خان ژر د ډیوې په خوا مندې کړه. پښه یې په یو پروت وجود کې وښته او پرمخ و غور ځېدو. خو یا یې هم و ډیوې ته ځان ورسوو. ډیوه یې د تاخچې نه را و اخسته او د انګټه کې خواته راغې. دا ور کوتۍ یې ترلاسه کړه، او د ډیوې په بلولو کې بوخت شو. لګيا، لګيا اخريې ډیوه بله کړه. د ډیوې په رنبا کې چې یې په کوته کې وکتل نو یو سور وجود د دې په مخ کې پروت و. د کرم خان سترګې رې راوختې. په کرار یې وجود و بنورو و خو هیڅ څواب نه ئ. کرم خان چې دا وکتل نو ډیوه یې په ځمکه و غور ځوله او د کوتې نه په مندې د باندي وو ت.

سور وجود

زېگى عليخېل سور وجود د چا ؟ د نائىلى ئە كە د نائىلى د بلى
خورئۇ. كرم خان لە دې غەمە خان خلاص كېۋاولە كورە
و تېنىتېدو. خو سور وجود د چا ؟
سەهار د محلې خلگە د كرم خان پر كورراتۇل و و.
يو سور وجود يې پە كەتى كي اخستى دادىرىپە خوا
روان شۇل. پە كور كي داسىي خۈك نە ئە چىي د دې سور
وجود پسى يې ژىللىي واي. ماشومانو تەد محلې خلگە
د خوراك خىزونە راپرىي ئاوداورنگىتى يې ھەرتە
بلە كېرى وە. ماشومانو خېل خوراك كولوا دانگىتى و
مخ تە ناستاخوا دې خوا يې كتل چىي دا خلگە زىمۇر
كورتە ولې راغلىي دى ؟
خو هەغە سور وجود د چا ؟ نائىلە خەشۈر ؟ ايَا
نائىلە د كورە و تېنىتېدە كە خدايى مە كېرە..... ؟

21,01,2016

كوتە

سون و جود

زړگی علیغېل

لپیں ګټا

ډېرپه کراره د پیراغا جان د حجري په خوا روان سدو جان چې پرمخيې د مايوسی اثارله و رايه بسکارېدل، خادرپه وبو، توري څيلۍ، تور واسکت (سدري) هغه هم له ګرده ډک، جامي یې خريني، بس کهؤ نو هغه ژوندي و. د پيراغا جان و هجري ته ورغى، چې کتل یې د پيراغا جان سره نور مريدان هم ناست ول. سدو هم یوې خواته د حجري په یوه کونج کي غلى خپل په سوچو کي ډوب کښېنسټي. پيراغا جان هم یو وارد ستر ګو په کونجو کي سدو ته وکتل. بېرته د مريدانو خواته متوجه شو.

لې ساعت وروسته مريدان هم یو یو تول رخصت شول. او سنو یو پيراغا جان او سدو جان په حجره کي یوازي پاتې شول. سدو خپل په سوچونو کي ډوب و چې پيراغا جان په غږ کرو. سدو جانه چېري په سوچو کي ډوب یې؟ هان! یو ټه اغاجانه، بس د غسي. سدو نابيره اخوا دي خوا وکتل او پير صاحب ته یې په سره اسوېلې ټواب ورکرو.

سۈر و جود

زېگى عىلېخېل
 دلتە زما خنگ تە راشە، پىر صاحب و سدو تە
 خپل خواتە د راتلىلو اشارە و كې.
 سدو هم پە كرارە و رو لار شو او د يوه ناروغە
 غوندىي د پىر صاحب خنگ تە ورغى او مخامخ پىر
 صاحب تە كېنىنىتى.

سدو جان چى د درو ورونۇ تر تولۇ كشىر
 ورورۇ، پلا رىپى يو كال مخ كى لە دې دنيا سترگىي
 پتىي كېرى وي او د مور سورى يې لاپە سرۇ. دوپى
 خوبىندىي يې داكا وزامنۇ تە ودى وي، چىي هغە تر
 دە مشرىي وي. دى تقرىيأدا تە وينىت كالوؤ. دوه
 كاله مخ كى يې د خالە دلور رېنىمىنى سره وادە
 كېرىؤ. دى دې وادە خخە خوشحال نەؤ. د وادە نە
 مخ كى دە ھېرى نارىپى و كېرى چىي زەدا وادە نە كوم.
 خو ورونۇ ورسە نە و منلە او د رېنىمىنى سره يې
 وادە ورو كېرى. دوه كاله پە ھېرە پېشانى او
 سوچۇنۇ تېرىشول. او سىنو سدو جان سەرامى شوى
 ئە. پە كور كىي يې وخت نە تېرىپدۇ. د ملگە سره بە د
 پخوا پە شان سېلىو او تماشو تە نە تلىو. تنهائىي يې پە
 بىرخە شوپى وە. خويو داسىي ئاي و چىي هلتە دە
 سكۈن موندلى شو، او هغە د پىر صاحب حجرە وە.

سون و جود

زړگی علیغېل

کور و دانه رېښمینه هم د ده په دې رویه دېره
 پرېشانه وه. هغې چې به هر خه کوشش و کړو چې دا
 معلومه کړي چې سدو ولې پرېشان حال دی نو سدو
 جان به ورته وویل چې زه په یوه لویه ګناه اخته يم.
 هغې به بیا پونستنه حینې و کړه چې دا خنګه ګناه ده
 چې کفاره يې نه شي کډای. ده به ورته وویل چې
 وخت به رائحي چې زه به ددې ګناه کفاره ادا کوم.
 مور، ورونه، ورېندار ګانی، خوپندي، خېل او
 خپلوان تول سدو ته پرېشانه وو. چا به وویل چې
 رېښمینه يې نه ده خونبه. چا به وویل چې په بلې یوې
 جینې مئین دی، چا به وویل چې تعویزونه په شوي
 دی. چا به خه چا به خه.

نن بیا د سکون په لټوند خپل پیراغا جان و
 حجري ته راغلی و. پیراغا جان دی خپل مخ ته
 کښېنولی و. ده ته يې په حیر حیر کتل. په
 حجره کي بالکل چپه چپتیا وه. اخر کار
 پیر صاحب دا چپتیا ماته کړه. سدو جانه ماته
 وواي هه کيسه ده؟

سدو چې ستر ګي يې په حمکه کي بنخي
 کړي وې په کراره د پیر صاحب په خوا پورته کړي.
 اغا جانه! خه درته ووايم؟

سوب وجود

زېگى عليخېل

هغه چي ستاپه مخېنکاري او د زړه نه دي
خُلې ته نه رائحي، پير صاحب په خواب کي ورته
وویل.

اغاجانه! ماته داسي بنسکاري لکه چي زه په
يوه لویه ګناه اخته يم.

لویه ګناه؟ پير صاحب په دې خبره لېږيداره
شو او حیران هم.
هو اغاجانه لویه ګناه.

زه پوهه نه شوم داته خه وايي؟

اغاجانه! نه پوهېږم چي دازما وامدی او که
ربستیا. ماته داسي بنسکاري لکه چي زه په ګناه اخته
يم، د دې خبری سره سمد سدو د سترګونه غتني غتني
او بنسکي رواني شوي.

سدو جانه ماته سم حال وواييه، ما سم په خبره
پوهه کړه چي اخر کيسه خه ده؟

اغاجانه! زه تا خنګه پوهه کرم، زه خپله نه
پوهېږم چي خه کيسه ده، ته راته وواييه چي د دې وام
خه درملنه شته او که نه؟

گوره سدو جانه! تر هغو چي مرض نه وي
معلوم شوي د دنيا يو طبیب هم درملنه نه شي کولي.

سۈرۈجۈد

تەماپە كىسىپوهە كېرە، كېدايىشىچى زەستاد
زەدا وام وباسم.

اغاجانە! زەتا خىنگەپوهە كېرم، زەخخلەنە
پوهەبېم چى لە ما سىرە خەكىسىپە روانەدە. سدوپە سىرە
اسوپلى دا خبرە ورتە و كېرە او د يو سىتىرى مسافر
غۇندى د خېل ئايىھە ولار شو.

سدو جانە چېرىي؟

ئەم اغاچانە! لالە ويلىچى اغاچان تە وايىھە
ما بىام بىا دودى تە راشە. زىماد ورپى كوزىدەدە،
سدوپە تلوكى دا خبرە ورتە و كېرە او د حجرى نە
و و تو.

پىير صاحب ھەمپە سوچو كى شوچى داپە
سدو خەشىوي دى.

د سدو جانپە كوركىي نىن ھېرى وو. خالە
گانى، ترورى گانى، خوبىنى، خورلەنى، ماشومان،
سەمد وادە ما حاولۇ. د ما بىام د لمانئە و روستەد
سدو مشرور راختر جان چى د كلى خىلگۇ اخترى
ورتە ويلى كورتە د خورا كىي خىزونو سىرە راغى.
خېلى كورودانى تە يې غېر كېرە. هەم سەمىدى لىكە
مېنئە ورتە حاضرە شوھە. خىزونە يې و هەغى تە
وركەرە، او د سدو پۇنىتىنە يې تېپنە و كېرە. هەغى پە

زېگى عليخېل

سۈرۈجۈد

ئۇواب كىي ورتە وویل چىي هغە خولە سھارە وتلى دى. اخترى بېرتە د حجرى خواتە و گرەچىدى. د سدو د مورپە كوتە كىي دوپى سپىن سرىي ناستىي مجلس يې كاوه، خنگ تە يې د سدو مورپە لمانچە ولارە و ۰. د سدو مورپە بختورە بىئە و ۰. هروخت بەپە عبادت مشغولە و ۰.

او سەم داپە لمانچە ولارە و چىي داسىي خبرە يې تر غوب شوھ چىي پە لمانچە نئشوھ پوھ. د رکوع پە ئاي سىدە سجدى تە ولارە، او د يوپى سجدى نەپس يې سلام و گرەقاوه.. دا زىررا ولارە شوھ او د سپىن سرو بىئوپە خنگ كىي كېنىستە. آخورى! داتاچى او سەزماد زوپە هككە كومە خبرە و كەرە دا رېنىتىا دى؟

ھو خورى! دا رېنىتىا دى. زەخونە و م خبرە چىي تا خېلە خورئە رېنىمىنە سدو تە غوبنىتىپى ده. زما خودا فكرۇچىي تابەپە پەردىو كىي و زوئى تە جىنى غوبنىتىپى وي. داتە خەۋايىپى؟ د سدو مورپە ژرا ورتە وویل.

خورە! زەددىپ خبىي شاھدە يىم، سپىن سرىي ورتە وویل.

سوبه وجود

زړگی علیغېل
کېدای شي چي ته غلطه شوي یې، کېدای
شي چي تابل خوک ليدلي وي، د سدو مورخو اوس
سمه لپوتوب ته برابره شوه.

کشکي د ادروغه واي، خو خوره! اوس دا
وخت د ويرنه دی، د دې ګناه ځان خلاص
کړئ..... سپین سري د نصيحت په توګه
ورته وویل.

زما خودي کور راس پېره کړئ، اوس به خه
کوم، سدو جان هم نن سبا تريو تريو کېږي..... د
سدو مور په ژړا ورته وویل.

بس خوري ! مشرزوي دي را وغواړه او ژر
دا پړې کړه وکړه.

لې ساعت پس د سدو مور خپلي اوښکي د
ټکري په پلو پاکي کړي او د کوټي نه ووته. ماشوم
ې په حجري ته ولېږي چي ورشي اختري ته غږ کړي.
لې ساعت وروسته اختري هم راغي. مور او زوي
دواړه یوې خلاصي کوټي ته نتوتو او د کوټي
دروازه یې د ځان پسې بنده کړه.

لې ساعت پس اختري او مور د کوټي نه
را ووتو. اختري سيدها د مور کوټي ته ولارې ، هلته
ناسي سپين سري نه یې پونتنه وکړه چي، واقعي

سوبه وجود

دا کيسه ربنتيا ده؟ هغې هم سه د لاسه پر قرآن قسم
ورته وکړي. اختری هم پوخ زړه ته ولوپدو چې ورور
مي په ڏپره لویه ګناه اخته د.

مور غريبې يې په ژړا ورته وویل چې ! زويه
او س به خه کېږي؟ د سدو جان ژوند خوتباه شو.

موره! ته صبر وکړه . هسي هم نند
خوشحالۍ ورځ ده. خلګ راروان دی خلاصه کوي.
دا کيسه به سبا ته پرپېړد.

سمه ده ، خوداسي لاره يې وباسه چې زوي
او نبوري مي بېرتنه د دې کورشي... د سدو مور په ژړا
ورته وویل.

او س تاسو چاته دا خبره مه کوي، تر سبا ټول
په څله لاس و نيسې، اختری د دې خبرې سره سه د
حجري په خواروان شو.

لې ساعت پس په کورکي داسي ما حول جوړ
شو چې هر ئهای دوې يادري بنېحي ولاپي غلي غلي
ډغېدلې. ټول خبر شو. که خوک نه وو خبر نو هغه
سدو او رېښمینه وه.

رېښمینه د مېلمنو په خدمت کي لګيا په هیڅ
خبر نه وه، خو کله کله به يې فکرو کرو چې دا بنېحي
ماتهولي داسي په شکمن نظر گوري؟

سوبه وجود

زړگی علیغېل

هله په حجره کي مېلمانه راغل. د مېلمانو سره خو بنخې هم وي چې کورته راغلي. سدو هم خدای خبر له کومه رابنکاره شو، د مېلمانو په خدمت کي دواړه خاوند او بنخه داسي لګيا وولکه چې د دې کورنوكران. چې کله به د سدو مورپه سدو یا په رېښمینې ستريکي ولکېدې نو به غلي په ژړا شوه. د اخترۍ د لور خلاصه وشه، خلور لکه کالداري (روپې) يې ولور کېښود. خلګ د ډوډۍ وروسته سره د دسمال ولارل. د کور خلګ، خاله ګاني، ترور ګاني، خوبندي، خورلنې ټولي په کوټو سره نتوتې. نارينه مېلمانه په حجره کي سره حای شول. سدو خپلي کوټې ته ورغى خولې ساعت ورسنه سدو مور د سدو و کوټې ته راغله، سدو یې د ټهان سره خپلي کوټې ته بوتلې.

نن ته زما په کوټه کي پرپوزه، هله ستا په کوټه کي بنخې پرپوزي. د سدو مور و سدو ته په مينه وویل.

سدو هم بې د شه پونښتني یوې خواته اواري بستري ته ټهان برابر کړو او ویده شو. هله رېښمینه پرپشانه وه چې سدو چېري ورک شو. په سوچو سوچو خوب ورغى او ویده شوه.

سۈر و جود

زېگى عىلېخېل

سخارچى كتل د كلى ملا، درېنىمىنىي پلار
نېي جان اكا، د اختري دوى پە حجرە كى د اختري،
سدو او د ورونو سره ناست داسىي خبى يې كولى.
ملا: اختر جانه تە داسىي و كەپ چى هغە سپىين
سرىپ راوغوارە چى موبد هغى نە خپلە پۇنتىنە
و كەپ. كېداي شى چى بلە كىسىه وي.
سمە دە ملا صاحب، زە يې او سدرتە راولم.

اخترى ولاپشوا او كورتە ولاپى. لې ساعت
وروستە بېرتە كوتىپ تە راغى او ورسە هغە دپرون
ما بىام سپىين سرىپ هم وھ كومى چى اختري تە قىم
خورلى ئە.

مورە ستىپى مە شى.

خېرى يوسى ملا صاحب.

آبنە مورە! داراتە و وايە چى تا واقعى سدو
جان د رېنىمىنىي د مورپە غېر كى ليىدىلى ئە چى هغى
شىدىپ (پى) ور كولى.

زە پردىپ خبرە قىم كوم. زە به ولى د بىل چا
كور خرابوم. ما پە دې خپلۇ سترگو او لىدل چى د
رېنىمىنىي مور كومە چى د سدو جان خالە وھ خدای
دى وبخىنې يې شىدو (پى) تە اچولى ئە.

سوبه وجود

موره تئه دوي خهه يه؟ ملاصاحب سوال
خيني وکړو.

زهه د دوي هیخ نهه يم. زهه کله نا کله د پري
مودې پس د لته راشم. د سدو جان مور زما د
پېغلتوب نه ديني خورده. سپين سري په حواب کي
ورته وویل.

تئه دا دومره موده چېري وي؟ ملاصاحب بیا
سوال خيني وکړو.

ملاصاحب زهه د پرو پنځو کالو خخه د لور
کره وطن ته تللي و م. هلته لپه ناروغه شوم. د سدو
مورحال راکړي چې راشه زهه به دي د لته درمنه
وکړم.

سمه ده موره، تئه او س تللي شي. ملاصاحب
ورته وویل.

دي خبرې د سدو په کور کي د ماتم غوندي
ماحول جوړ کړو.

ملاصاحب! او س به خهه کېږي؟ اخترې د ملا
صاحب نه سوال وکړو.

خهه به کېږي، سدو به دا بنځه پر پېږدې. ولې
چې داد سدو رضائي خورده، او د خور سره نکاح نه

زېگى عليخېل

سۈرۈجۈد

شى كېداي، دا چېرە لويىه گناه ده، ملا صاحب پە
خواب كى ورتە وو ييل.

نابيرە د سدو سرە پىرا غاجان هم كوتى تە
راغى، پىرا غاجان د سلام و دعانە و روستە پە مجلس
خان خبر كەرو. اخترى نە يې اجازە و اخستە چى تە يو
وارەغە بىخە لارا وغواپە زە يوه پۇنىتە ئىنى كوم.
اخترى هم د پىرا غاجان خبرە پەر ئاي كەرە او ولارى ھە
سپىن سرى بىخە يې يىسا را وغۇنىتە. كله چى سپىن
سرى راغلە نو پىرا غاجان چى ولىدە خەشك ورپىدا
شو نو يې پۇنىتە ئىنى و كەرە.

ادى! پە وطن كى خەحال ؟ ؟

خەدرتە و وايم، مرگونە دېر و و.

خداي دى د مەرو سرە بىئە و كېرى. داراتە
و وايەنېك اغا جان پېپىنى ؟
هو خود يې پېرىنم، خو كالە لە مخەلە دى
ئايە وطن تە ولارى.
خنگە و و ؟

د خداي پە فضل ھەنگە بىئە ؟

كله كله ورخى ؟

هو خود، چى راتلم يو وار ورنىكارە شوم. د
لمسى تا ويزونە مىي پەر ھەنگە دى.

سوبه وجود

زېگى عليغېل

شو وخت دی كېبىي چى وطن تە تللې يې ؟
دوه كاله كېبىي.

تۈل ناست خلگ او ملا صاحب د دوى دوا رو
و خبرو تە حىران وو چى دا يىيا خنگە پونىتىنى دى.
پيراغاجان و قولو تە مخ راوارۋى او وې
و ييل چى؛

دا سپىين سرى دروغ وايى. نېك اغا جان
خلور كاله لە مخە پە يوه دھماكە كى شھيد شو. زە
يې جنازى تە ورغلى و م.
ملا هم پىريشان غوندى شو چى خە كىسىه
روانە شو.

پيراغاجان پىرىشان سرى مخ راوارۋى او
ورتە يې و ييل.

خىلە د خدائى بىد بختى د خلگۇ جور كورونە
ورانو يې. خە درپېسىدە ؟

د سپىين سرى زبانگۇ بندە شو، سترگى يې
رەي راوختى، دھىخ ويلو توان يې نەدرلۇد.
پيراغاجان پىرىشان ملا مخ راوارۋى او لېزپە غصە
يې ورتە و ييل.

او ملا صاحب! تە خە بلا و هللى وې چى سەم د
لا سەدى فېصلە صادرە كە. لېز د خدائىه و وپرپە.

سوبه وجود

زېگى عليخېل
لومپى خو معلومات وکړه چي دا بئحه درواغ وايي
که ربنتيا.

پر اخترى يې مخ را اروي چي
اخترىه! دا سپين سرې سم دستي له کوره
وباسه او ائيندە خيال کوه چي دا په دې کورکي پري
نېدې.

تله د کور وايي په الله که په دې وطن رانه
و ګرئي. اخترى په جذاباتي انداز وویل.

د کور زنانې چي په دې خبرو خبری شوي نو
ډېري زياتي خوشحالې شوي. او یو بلته يې سره
ویل چي پیرا غاجان په خو خبرو د سپين سري درواغ
ونیول.

درېښمیني د دوو كالو پرېشانې پاي ته
ورسېده او د سدواجان د زړه بوج هم سېک شو او د
یوې لوبيي ګناه نه خلاص شو.

سپين سرې هم غلي و لار شوه او د کوره
ووته. بیا چا دا په کلې کي خو لا پرې بدې په وطن کي
هم نه ولیده. خو د اتر اخره نه شوه معلومه چي سپين
سرى داولي وکړل.

21,03,2016

کوتاه

د بېتى شپۇرى سەر

لە دېرە وختە مىي دا خواهش او ارمان و چىي
 دوبى تە ولار شم او هلتە بنې پىسى و گىتم. دپلار قرضى
 ، دمىش رو رور وادە او خېل سبا وون نبئە برابر كۆم.
 د خدائى كارونە دى، هغە ورخ راغلە چىي زما د
 دوبى ويزه ولگىدە. تۈل كور خوشحالە. خومور، مور
 مىي دېرە خفە وە. ولى بەنە وە خفە، دەھىپى دززە تۈتە،
 يعنى زەدە هغىپى خە جدا كېدىلم. هغە ھەم د شېپرو كالود
 پارە. خىر، د دوبى جهازونە پە تۈل ھېواد كىي هغە وخت د
 كراچىي خەتلل. كراچىي د سندە ولایت دېرلىكىي بىناردى،
 ولى د كراچىي ھوائى دىگر (ائيرپورت) بىن المللەي
 (اتېرنىشىنل) و. زەيىو ما خوستىن د كوتىي بىس اھى تە
 ورغلەم. هلتە مىي د كراچىي د تلود پارە پە يوه بىس كىي
 تىكتە و اخستو. لې ساعت پىس زەپە بىس كىي ناست ووم، او
 هغە د خېل منزل كراچىي پە لور روان شو. پە بىس كىي
 پېخى كم خلگە ناست ووم. زما د خنگ چو كىي خالىي وە. پە
 دابىل خنگ كىي مىي چىي د لارى پە دابلى خواپە چو كىي
 كىي يوه زنانە او ورسە يوه بىكلى ماشومە چىي تقرىياد
 خلورو كالو وە، ناست ووم. بىس روان ئە د خېل منزل پە لور.
 زما د خنگ د چو كىي زنانى كله كله زما خواتە كتل.

سۈر و جود

زېڭى عىلېخېل

ماشومى خو بالكل له ما سترگى نئارپولى. ھېرە بنايىستە ماشومە وە. تور و پېستان، غەقىي تورىي بنايىستى سترگى، نازك بىنكلى لاسونە، بالكل دى يوپى شەزادگى غۇندىي بىنكارىدله. زما سرەد و اسكتەپە جېب كى خو خوبىپ (تافيانى) وىپ، ما يوه خوبىد جېب نە را وايىستە او ماشومى تەمىي و نى يولە. ماشومى ھەمدستىي ورلاس كرو او خوبىيپ رانە و اخستە. ورو و رو ماشومە لە ما سرە مانوسە شوھ. تقرىياد خلورو ساعتۇپىس بىس د ما خوستن دوجى تەپە يوه هو تىل و درېدى. زەھەم لاندى كېنېنىست. چى كتل مى زنانە و يىدە او ماشومە و يىنە دە. ما ماشومى تە خېل خواتە د راتلو اشارە و كرە. هەغە ھەم دستىي راولارە شوھ او زما خنگى تەپر خالىي چوکى كېنېنىست. نور سوارلىيان چى راغلۇ نود بىس كىلەپ كېتىر (كلىندر) غېر كرو چى و گورئ خوک خوپاتىي نئەدى؟ سوارلىيانو ھەم غېر كرو چى نادرە لە خىرە.

بس ھەم يىاد خداي پە توكل د منزل پە لور روان شو. ماشومە لە ما سرە دومرە مانوسە شوھ چى سەمە خندا او لوبى يې شروع كرىپ. تقرىياد درو ساعتۇپىس دا ھە ستپى شوھ. زما پە خنگانە يې سر كېنې دو او پە خواربە

سوبه وجود

زړگی علیغېل

خوب ویده شوه. ما هم ثه فکرنه و کرو، او په مسکي مي د ځان سره وویل چي؛ ما شوم هم د خدای له طرفه لکه فرشته داسي وي. ګوره خومره په خوا به خوب ویده ده، په دې همنه ده خبره چي دا سړي پردي دی. خو خپل ځان په هر حال کي خوشحاله ساتي. شپه په کراره کراره تېرېده. د بس ډرائیور هم په ډېر کم او از کي زړي اردو (هندوستانی) سندري لګولي وي. ما هم خوند ځني اخستي و. ولی زما خپله داسي سندري خوبنېدې. کله کله به مي زنانه ته هم و کتل. هغې په ځان تکري خور کړي و، او داسي بې غمه ویده و له لکه چي دا په کور کي وي. د سهار ستر ګه بنکاره شوه، سفراوس ديو ساعت پاتي و. ما شومه زما په څنګ کي په خوا به خوب ویده او زنانه پر خپل ځاي ویده وه. زما ستر ګي د ناخوبۍ نه سري اوښتي وي. وجود مي هم د سفر په وجه درد کولو. خير دا يو ساعت هم تېر شو. د کراچي بس اهي ته ورسېد و. ما شومه لا ویده وه، ما په کراره ما شومه په چوکي سمه کړه. زنانې ته چي مي و کتل هغه هم لاتراوسه ویده وه. زه د بس نه شپه شوم. خپل سامان مي ترلاسه کرو. فکرمي او کرو چي جهاز خونه بجي دوبى ته روانېږي، دوه ساعته د ارام کولو د پاره شته. درئه چي یو ځای ارام و کرم. ما خپل سامان را او خستو، د وه یا درې ډدمه مي لا

سوي وجود

نه و اخستي چي را پسي غزو شو چي، اي حوانه! دا
ماشومه دي در سن بال كره.

ماشومه؟ زما يودم راياد شو، مخ مي زر
شاته را و گر خwoo، چي کتل مي د بس کنديکتيرد
ماشومي سره ولاردي.

دا زما سره نه ده. دا د خپلي مور سره ده.
ما هواب و رکرو.

نه وايپي؟ کنديکتير په حيران تيما کي پونتنه
رانه و كره.

هو جانانه! د مور سره، زه يوازي يم.
لاكن داخو ستا پسي گر خبده، کنديکتير بيا
په دې خبره حيران کرم.

وروره دا په ابلی چوکي ناستي زنانه سره
وه. هغې له يې وروله، مال بد غصې په انداز کي
ورته و ويل.

نه و در پره! زه يې گورم. کنديکتير د بس خوا
ته و گر خبده، بس ته وختي، چي بېرته را کښته شو
نو هغه زنانه هم ورسره وه. د زنانې مخ نه و پته. چېره
بنکلې وه. هغه زنانه نه بلکې پېغله جينې
بنکار بدله. د لې ساعت د پاره يې زه حان ته حيران
کرم. زنانه سيدها راغله زما مخته و در پدله.

سۈرۈجۈد

زىگى عليغىل
ماشومە يې دلاسە نى يولى وە، او زما خواتە يې را
مختە كىرە.

آ، ورورە! دا خپلە ماشومە دى درگىرخۇوھ
داسىي نەچىي درنە ورکەشىي. دزنانى پەدىي عمل او
خبرە زەھكىپك شوم، حىران و مچىي زەخە و كرم.
زنانە ھم د دې خبىرى سره سىمە بلى خواتە روانە شوھ.
ما زىرپسىپ غې كرو، چىي
آ، خورى! دا ماشومە زمانەدە، خپلە
ماشومە دى بىايە.

زنانى زرمۇخ را واروو، زما سىرە؟ ورورە چىي
ساتلاي يې نەشىپ نوبىايىپىدا كوى خىلە؟ او بىا
يې پەنورو خىلگۇ تېپى خىلە؟ زەعزىت دارە جىنى يىم،
دا خپلە گناھ پە ما مەتپە.

خورە! زەپە قىسم وايم چىي دا ماشومە زما
سىرە نە وە، زەچىي پرون بىستە را وختىلم دالە تاسىرە
ناسىتە وە. او تە وايىپى چىي دالە ما سىرە دە. پەدىي
لانجە كىي خىلگە هم پرمۇبرات قول شول. د بىس
درائىور راغى او وىيل يې چىي ما تولە شىپە تاتە پە
ائىنە كىي كتل، دا ماشومە لە تاسىرە وە او اوس
وايىپى چىي دالە تاسىرە نە دە؟

سۈر و جود

زېگى عىلېخېل

استاد جي ! زە قسم خورم چي دالىه ماسره نئە
دە. زما پە سترگو كى او بىكى راغلىپ. پە زە كى
مې ويلى چي دا پە خە غم و او بىتىم. زما د دوبى د تلو
ارمانونە، تول خاوري كېدل.

پە دې منج كى زنانىي داسىي خبرە و كرە چي
زە مې بېرتە راپورتە شو.

ڈرائىورە ورورە ! د ماشومى نە پۇبىتتە و كرە
چي دا د چا سرە دە؟

زماد خۇلى نە هەم نا خاپە ووتلو چي ، هو ، هو
بالكل د ماشومى نە پۇبىتتە و كرە.

ڈرائىورەم د ماشومى خواتە لې چوغۇشۇ او
پە نازىيە پۇبىتتە ئىينىي و كرە چي، بېچىيە! تە د چا سرە
يې؟ د دې خوركى سرە كە د دې ماما سرە؟

ماما سلە..... ماشومى پە خېلى توتلى
ژېي پە معصومىت سرە ھواب و رکرو.

زماد ماغ كارپېنىسىدۇ. پە سترگو مې تورە
تىيارە راغلە. پە ئان نە پوهىدم چي خە راباندى كېرىي.
كېنىپىنىستم پە ژراشوم، او چىغى مې كېرىي چي،

دا زما سرە نە دە، داد دې بىئەي سرە دە. چي
كتل مې ھلتە بىئە نە وە، هغە غائىبە شوپى وە . صرف
ڈرائىور او كىنەپەكتەر راتە ولاپ وو . مختە مې

زړګی علیغېل

سړو وجود

ماشومه ولاره د سترګونه يې غټي غټي اوښکي را
رواني وې، خوژړا يې نه وه.

استاد جي ! دا يې داسي نه مني. زه به ورشم،
پوليس والا به راولم، هغه يې د ده په پلارلا هم
مني، کنه پکتھرو ډرائیورته وویل.

زما هم دا خیال دی، ورشه را يې وله.

زه په هغه ئای هک پک ناست زبانګو می
بنده وه. د خُلې می یو ګای نه وته. لږ ساعت
وروسته دوه پوليس والا راغل، یو پکي غټ برېتور
زما خواته راغي. هغه دویم لب اخوا ودرېدی.
آ، ډرائیوره ! خه کيسه ده؟

سرجي دا ماشومه د کوتۍ نه تردې ئایه د
دي سپري سره ده، او سوايي چي دا زما سره نه ده.
بنه نو دا خبره ده. هلكه دا خه وایي؟ دا
ماشومه له تا سره ده؟ پوليس والا او سزا خواته
متوجه شو.

ما هم خپل د ماغ په ئای کړي، ورته را پورته
شوم، سرجي زه قسم خورم چي دا ماشومه زما سره
نه ده. دا د یو پې زنانې سره وه. هغه خدای خبر چې
او سچېري ورکه شو.

سۈر و جود

زېگى عىلېخېل
 دا درايىور خەءا يى؟ ماشومە خەءا يى؟ او
 تە، تە خەءا يى؟ سەمە خبرە كوھ گنى نۇد كراچى د
 جىل هوادرباندى خورم.
 زە به ولې دروغ وايم. ماتە ضرورت خە دى؟
 زە تراوسە وادە لانە لرم. زە خوروان يم دوبى تە. تە
 زما پاسپورت، ويىزه او د جهاز تېكت كتلاي شې.
 بنە نوتە أغوا كاريپى، ماشومان غلا كوي
 او بەرنىي ھېزادو تە يې ورپى. ددى وارە پوليس والا
 پر خېل اصلىت راغى. پە داسىي لەجە كى يې دا
 خبرە و كرە چى زما خخە هەرە لارە ورکە شوه.
 هلكە ساونە!

جي سر.

دار روان كرە تهانى تە، هلتە بە د دە سرە
 گورو. خداي خبر چى نوريپى لاھم خومرە ماشومان
 غلا كېرىدى. او د سرغنە بە يې هم پتە ولگېرى چى
 خوك دى.

ورسرە ملگىرى سپاهى زما خواتە راغى. زە يې
 دلا سە و نىولم. ما چىغىي كرپى چى! زە غل نە يم او دا
 ماشومە زمانە دە، خداي تە و گورئ، زە دوبى تە روان
 يم، زە غل نە يم، پوليس والا داسىي كېنۈل لكە د گنجە
 چى خوك پسە (گەپ) و اخلىي او بىا يې پېرى پە غارە كى

سوج وجود

زړګی علیغېل
ورواچوی او کښوی یې. ما هم چيغي و هلې، قسم چې
زه غلنې يم، زه غلنې يم.

يودم د کوتې دروازه و تکپد، د پلاردا
ناري مي ترغوبو شوي، سترګي مي ناخاپه خلاصي
شوي،

هلكه قاسمه! پورته شه، د سهارلمونع قضا
پېږي، هله زر کوه پورته شه.

31,03,2016
کراچي، سندھ

سۈر و جود

زېگى عىلېخېل

انْجُور ڭىر

د كوتىپى پر دپوالونو شاوخوا پەلاس جورشوي انئورونە لىگىدىلىي وو، داسىي بىنكارپىدو لىكەچىي د كوتىپى دپوالونە دانئورونونە جورويي او د كوتىپى چت پردى انئورونو ولاپوي. پە كوتە كىي پىنځە دېرش كىن رو فيي درنگونو قلم او تخته (پليت) پەلاس كىي د هر خخە ورك، خېلپە تخييل كىي ڏوب، درنگونو د سمندر خخە د خېل مطلب رنگونە را اخلىي او يو داسىي خيال تە دانئور جامە ورپە غارە كوي چىي د حقىقت سره هيچ تعلق نەلري. هغە دومرە پە دې انئور جورولو كىي ڏوب وي چىي دە تە دا احساس هم نە وي چىي د دە پە خنگ كىي ۋاكىر شىرلە نىيم ساعتە ولارد دە پە انئور گرى كىي د حقىقت خەرە لېبوي.

دى دا انئور لە تېرو خلورو ورئۇ راهىسى د تخليق پە پانە جوروي، خو خدائى خبر چىي ولې دى پە دې انئور دومرە خوارىي كوي. پە دې انئور كىي داسىي خە دىي چىي دى يې لە هر خخە ورك كېرى دى. يارە ماتە يې دا يوه ستىرگە لې كې بىنكارىي، ۋاكىر شىر د سكوت هغە دروند ما حاول پە طنز مات كە.

سوبه وجود

زړگی علیغېل
هان، شه، ته، ته کله راغلې؟ رو في يودم
شاته و ګوري او د خپل د تخلیق د دنيا خخه
را ووزي.
هو، زه....

رائه ډاکټر صاحب د لته نزدي په دې چوکي
راته کښنه، رو في نزدي چوکي، ته اشاره و کره.
ياره رو في، ته ماته دا ووايې چې که ما په تا
پونښنه و کړه نو تهیک دي، ګنې تاخو بالکل د
پونښني کولو خخه قسم کړي، ډاکټر په کښنستو
کې د رو في نه سوال و کړ.

ډاکټر صاحب! ډېره بخښنه غواړم، بس لې
مصروفيات زيات شوي دي. ګنې زه او ستا پونښنه
نه کول، داسي نه شي کېدای، رو في په مسکا کې
ورته وویل او رنګونه او قلم يې یو خواته کېنسول،
ورسره په خنګ کې په یوه چوکي کښنستي.

تصور صاحب! د دې دنيا را ووزه، له کوره
د باندي درخه او او ګوره چې د دې نړۍ خالق خنګه
خنګه تخلیقات کړي دي. ته د دې کو تې خخه چې ته
په کې سهار، مابنام ناست انځورونه جو روې ته د
د باندي دنيا انځور و ګوره، ډاکټر د نصیحت په توګه
ورته وویل.

سۈر و جود

زېگى عىلېخېل

دا كەتھر صاحب ضرور بە وئەم، بس دا يو انخور
 لاپورە كرم بىيا چى تەھر ئىاي وايى زەدرىسىرە ئەم،
 رو في پەھۇاب كىي ورتە ووپەل او يو نظرىيە انخور
 تە وكتلىپە كوم كىي چى دىوي پەنخىي عكىس چى پە
 او مە (كچە، خام) رنگونو جورشۇي و او پەھەغە كىي
 پەنخە پە لىخ سر، سترگىي لە ونىكۈدە كىي پە مخ
 روانىي خو ۋەھىرى يې لېمىسىكى غوندىي پە مخ كىي پە
 سەپىنە باندىي پە كىنوس د جورپەت پەپاى كىي و.

يارە رو في! تەد خېل تخليقاتو اىگزىپيشن
 (مخ كتنە) ولې نە كوي؟ دا كەتھر سوال ئەننىي و كەرو.

مخ كتنە؟ يارە دازما پە وس نەدىي پەرە، او بل
 زەخېل تخليق و چاتەنە بىكارە كوم. داما ئاخان تە
 جور كېي دى، نورو خلگۇتە نە.

گورە رو في! كە تەد دى تخليقاتو مخ كتنە
 و كېپى نوبە ستانوم پە نېرى كىي خورشىي، او ورسەرە
 ورسەرە بەدى مالىي ستۇنخەم ختمەشىي. تر خو بە د
 بل جېپ تە گورىي؟

دا كەتھر صاحب! تە ولې پە خبرە سرنە
 خلاصوپى؟ زماد دغسىي كىسو سرەنە لگېپىي. او
 پاتە شوھ د جېپ خبرە نوتە بې فىكرە شە، زە يې لەتا
 نور نەغوارم.

سوبه وجود

زړگی علیغېل
ياره ته خو سنجیده شوې، او دادي خنګه پر
خُله را غلو چي ته به و ماته د جېب د خرڅ نه وايې،
بس دومره ياري؟

هو هو، ته بيا د نصيحت په آس کښېنسټې. زه
ربستيا درته وايم، ماله خپلي دنيا مهه باسه؟ د
دباندي دنيا خلګو ته ما مهه وربنکاره کوه، زه په دي
دنيا کي ھېر خوشحال يم، رو في شاوخوا انځورونو
ته وکتل او دا خبره يې ورته وکړه.

رو فيي صاحب! چي کله خدای مهه کړه مړ شې
نو به دي د دباندي دنيا خلګ دباندي په یوه اديره
کي خاورو ته وسپاري. له دباندي دنيا تېښته نشيته،
په خبره سر خلاص کړه، ته ځان خطاباسي، مانه شې
خطاباسي.

ته ډاکټرا او زه مصور، ځه ډاکټر صاحب
خنګه چي ستا خوبنه وي، خو ټول خرڅ يې پرتا دی،
رو فيي په فېصله کن انداز کي ورته وویل.

بس نو تهیک دي، خرڅ يې پرما، د ځای
بندوبست يې پرما، مېلمانه يې پرما، خو صرف ته
او ستا تخلیقات به هلته حاضرو وي، خنګه؟
ډاکټر صاحب يو خبره درته وکړم؟
هو، خود.

سۈر و جود

زېگى عىلېخېل

دا كەر صاحب! زەد خلگۇ د سوالۇ نەيم، ما
د خلگۇ سره ژوند نەدى كېرى، تەداسىي و كېرى دا تول
تخليقات يوسە او پروگرامپە و كېرى، زما تول اختيار
ستادى.

دا خو تېھىك خبرە نەدە، دا كەر و ويل.
تېھىك دە كە غلطە، نور مىي مەتنگۈ، رو في
پە خبرە تېينىڭ و درېدى.
سمەدە، تەگۈرە زەستات تخليق او تاتركومە
ئايەرسوم.

حۇورخىي پسپە يوشاندار هو تىل كىي د
روفي د تخليقاتو مخ كىتنە جاري و ۰.۵ پىر زيات خلگ
چى نىنە او بىخىنە و و دې انخورونو و كتلۇ تە
راغلىي و و. د دولتىي ادارو لويو لو يو چو كىي و
خاوندان، دا كەران، د فوچى اعلى افسران يعنى د
هري طبقي خلگ موجود و و.

دې را اعلى او دېرنىكلى عكس، داعكس خو
بېخى دېر د متوسط طبقي عكاسي كوي.
هو خوري، واقعىي دېر شاندار تخليق دى، تە
رائە مختە و گورو چى خەدى؟ دويى د پاخە عمر
يعنى تقرىبىأ د پىنخوسو كالۇ عمر و بىخۇ و يوه عكس
تە ولارىي دا خبىي كولىپ.

سوبه وجود

زړگی علیغېل
میدام ماه جبین، د انځور ستانه دی؟ یو پېښۍ د
بلی پښۍ نه په حیراتیا کي سوال وکړو.
هان، واقعي، په دې انځور کي خوزه يم، دې
تصور زه چېري ليدلې و مچي زما انځوريې جوړ
کړو؟ میدام ماه جبین په حیراتیا کي وویل.
میدام ته د بنارد والي خوريې، کېدای شي چې یو
عهای یې ليدلې یې. دویمي پښۍ ورته وویل.
کېدای شي، خو بیا هم په دو مره صفائی
خنګه کېدای شي؟ ته درخه د دې پونتنه داکټر
شیر نه وکړو.
درخه....

په خلګو کي یې داکټر شیر پیدا کړو. هغه
یې دې انځور ته راوستو کوم چې د دې اولي پښۍ
سره مشابهه و. داکټر چې دا ولیدلو نو حیران پاتې
شو.

یقين می نه راخېي، ستا په خیال ده به ته چېري
لیدلې یې؟
زه څه ويلاي شم چې چېري؟
محترمي، دا اتفاقاً دی، ملي چې زما دوست
بالکل د خپلې کوتې نه نه راوځي، د هغه د کار

سوب وجود

زړگی علیخپل
سامان او اوزار هم زه د بازاره ورله راوړم، ډاکټر په
حواب کي ورته وویل.
که د اتفاقاً دی نوتہ داسي وکړه چې ماته د
هغه د کورپته اتفاقاً راکړه، زه به دا پونښته خپله
ئني اتفاقاً و کرم، ميدم ماه جبين ورته وویل.
محترمي، ماته تر سبا وخت راکړه، زه د هغه
نه اجازت واخلم بیا به تاته حال در کرم. ډاکټر په
سواليه انداز کي ورته حواب ورکړو.
اجازت نو بیا ولی؟

هغه د خلګو سره ملاقات نه کوي. تهنه
ګوري دی خپله په دومره لوی پروګرام کي نشته د
دې وجهه هم دا ده.
ټهیک دی، تر سبا ستاسره وخت شته، او س
ته دا انځور وتره او زما کورته یې را ولپړه. او هان،
د دې قيمت خودی؟
د دې قيمت به زه په لست کي و ګورم.
سمه ۵۵.

ډاکټر ولاړ شي لست و ګوري، بیا یو حوان ته
دانځور د تړلو ووايي.
روفي یاره قسم مي دي په خداي وي سهدم
دي د والي د خور انځور جوړ کړي و، هغې هم ډېر

سوبه وجود

خوبن شو او ما هم په پنهوس زره ورکرو، ډاکټر
روفی ته لگیا او د مخ کتنی کارگزاری یې
بیانوله.

بنه، دا خنگه اتفاق دی؟ حالانکه د والي
خور خو لا پرپزدہ ما والي هم نه دی لیدلی.
ياره هغې ستا پته غونښله، ما ورنه کړه. خه
وايې وريې کرم؟

نا، نا، نا خیال کوه، دا غلطی چي و نه کړې.
نو بیا خه ورته ووایم?
ورته وايې هغه دا بنار پرپنبوی، نه یم خبر چې
کوم بنارتہ ولاړی.
اې لپونیه، هغه د والي خورده، د هري غاري
دي را ایستی شي.
بس ته زما پته مهه ورکوه.

سمه ده ياره، او س نو په دې خوشحالی کي
يوه بنه ډوده راباندي و خوره، دو مره حق خو لرم،
يار دوه لکھه روپی مې درګتلي دي.
خود، خود ولې نه، چېري چې وايې هلتہ یې
در باندي خورم.

څو ورځي پس رو فی بازار ته ولاړي چې
رنګونه واخلي، د تخلیق د پانۍ رخت (کپره) یې هم

سوب وجود

زړگی علیخپل

تمام شوی و. درخت د کان ته ولاړی، چې کله هلته یې رخت اخستلو نو یې په یوې بنکلې کم عمره جینې چې عمری یې غالباً خوارلس کاله و باندي سترګي ولکېدې. د اسي حسن و جمال ده پخپل ژوند کي چېري هم نه و ليدلى، هغه توري غتني سترګي، سره نري شونډان، رو في ورته په کتلو کتلو کي پاتي شو. زړه یې پري بايلو، هغه د ده ارمان چې يو د اسي انځور جوړ کرم چې زما په ژوند مانه وي جوړ کړي، په پوره کېدو و.

جینې یوې خواته روانه شي، رو في هم ورپسې روان شي. جينې په یوه او بدہ کوشه کي یو د پر بنکلې کور ته و درېږي، رو في لېږلېري پت و درېږي، په دې ټوله لار جینې رو في ته پام نه وي شوی. جینې هغه کور ته ننوئي، رو في هم خپل مئين زړه د ځان سره خپل د کور په خوا روان شي.

زر زر خپل د تخليق او زار سره راغونه کړي، د تخليق پرده پر فريم ولګوي، او خپله پر چوکي ورته کښېنې. د حسن او کمال رنګونه ځان ته پريو تېبل کي بدې. لګيا شي خپل د ژوند هغه لوی ارمان جوړول پېل کړي، کوم چې ده په خوب کي ليدلى وي. دوه ورځي پس ډاکټر شير ده کور ته راشي،

سوبه وجود

زړگی علیغېل
چي و ګوري روفي لګيا يي خپل یو نوي تخليق پاى
ته رسوي.

ياره روفي، هغه ضد کوي چي ماته د ده د کور پته
راکره، زه خود د وو جهانو تر منځ شوم او یو ته يې
چي ماته هونه کوي؟

ډاکټر صاحب! خیال کوه د هغې د جهان نه
شي، د دې جهان یعني زما د خوا شه، په ګټه کې به
يې، روفي په انځور جوړولو کې مصروف دا خبره
وکړه.

لاکن زه و کرم خه؟ هغه د وه واره زما در ملتون
(کلينك) ته راغلې ده او هروار ما هغې ته درواغ
و یلي دي چي هغه زما د تړي یاردې، ماد هغه کور
نه دی ليدلې.

ډېربنې داکټر صاحب، ډېربنې. خبری کول دي
څوک له تا خخه زده کړي.

تر کومه به زه درواغ ورته وايم?
بس یو خو ورځي، بیا زه خپله در ته وايم.
تھیک دی درې ورځي، د هغه پس زه هغې ته
ستاد کور لار ور بنايم، سمه ۵۵.
خو درې ورځي يې مهه ور بنايه.

سوبه وجود

زېگى عليخېل

پرې مي بىودلى، زە او سەم دى ملتون تە بىا
بە گېپە كۈو.

پە مخەدى بىنەدا كەھرە. دە كەھرە كوتى خە
دە تلۇپر موقۇپە لوى غېرىپە طىزىھە اندازورتە
و وىيل.

ھە د رو فيي د زە دنيا يعنى ھە بىائىستە
جىنى پە خېل كوركى ناستە دپر رخت باندى غمىي
لگوي چى د كور دروازە و تەكپېرىي، د كور د دننە خە
ھە جىنى غېر كېرى چى، خوک يې؟
د دروازى د باندى خە، مورە ستاسو داڭ
دى، زە داڭ والا يم.

بىنە ورورە، دروازە لېرە خلاصەشى، ھە
جىنى پە تەكىرى كىي پە را و وئىي، داڭ والاهىپە تە
پە كاغذ كىي پە يولوى فرىيم ور كېرىي. ھە دا فرىيم
خېلى كوتى تە يو سىي. پە فرىيم ھىچ يوه د راستولو
والا پتە نە وي لىكلى. دا حىرانەشى چى دا چا
راپېلى دى؟ داسىي نە چى داڭ والاغلەطشى
و ي. كله چى ھە د فرىيم خە كاغذ لېرى كېرىي نو
حىرانە كوتە پە خۇلەشى. ھە دا فرىيم پە يوه چو كى
كىنپېرىدى او خېلە مخامنۇپە بلى يوپى چو كى ورتە
كىنپېنى. رە بە داڭ دې فرىيم تە چى پە كىي د دې انخور

سوبه وجود

و ي، گوري. دا د ځانه سره چي دا چارالپېلۍ دی؟
زه يې چېري ليدلې يم؟ او د مره بنائسته انځور هغه
هم په لاس جورشوي، څوک کېدای شي؟
د جيني په لاس کي یو خط دي، هغه خط ډېر
په غور سره لوستي، د خط متن دادی،
بنې چاري،

هيله لرم چي روغه جوره به يې. ته به
حیرانه يې چي زه به څوک يم، او له تابه خه
غواړم. خو د مره درته وايم چي زه هغه څوک
يم کوم چا چي ستا انځور جوړ کړي و او بیا
يې د هغه انځور نګین نقل (فوټوستیتی) تا
تله درولپېږي. زه له تا هیڅ نه غواړم او نه ځان
درښودلی شم، ولی چي دا زما مجبوري ده.
په درنښت، والسلام

انځور ګر

جيني خط ته ډېره حیرانه وه، خداي خبر دي
خطولي دا د مره ځانته متوجه کړي وه، حالانکه په
دي خط کي داسي هیڅ هم نه و.
ياره ته خبري ته غوبر شه، ته داسي مه کوه، دا
ته د ځان سره او د خپلو مئینانو سره ډېر بد کوي. له
ما سره خو بیا بېخی ډېر بد کوي، ته مه کوه داسي،

سۈر و جود

زېگى عىلېخېل
مەعە، دلتە ستاد هنر ڈېر زيات اهمىت دى، ڈاکتەر و
روفي تەزارى كويى.

بلى خواتەد والى خورد خپل كورپە يوه
بنكلى كوتە كي ناستە خپل و تصویر تە يې ئىير ئىير
كتل او د ئان سره داسىي گويا وە.

خومره پە هنرا او كمال يې دا تصویر جور
كېرى دى، خومره اخلاص او مينه پە دې تصویر كىي
خرگىندىپىي. كاش چى ماتە لىدىلى واى انخورگە،
كاش، تە خە خې خېرى يې چى زە ستاد لاس پە هنر مئىنە
شوي يىم. ما هيىخكلە هەم لە چا سره داسىي مينه نە دە
كېپى، انخورگە يو وارپە ما ئان ووينە، يو وار،
انخورگە يو وار. د دې خبرو سره سەم دې خپل تور
او سپىن وېنىتان چى د دې پرمخ يې يو خوتارە را
ايىلە شوي وو سەم كېل.

ڈاكتىر صاحب! زە مجبورىم، تە زماپە حال
نە يې خبر، زما دشپى خوب او د ورخىي سكون برباد
دى، او دغە دوو تخليقو خوزە بالكل لە كارە
ايىتلى يىم. يو هغە چى زما خيالى تخليق و او بل
هغە چى زما دژوند ڈېر مەم او د ارمان تخليق و، زە
بې لە دې بلە لارە نە لرم. روفي ڈاكتىر تە پە خواب كىي
و ويل.

سوبه وجود

زړگی علیغېل

هغه ستا په لاسو مينه شوي ده، هره ورخ زما در ملتون ته راشي او ستا پته راخنه غواړي، زه هر واريوه نه يوه پلمه ورته جوره کرم. ته يو وار خود هغې سره ملاقات وکړه. ياره هغه د والي خورده، کېدای شي ستا هره ستونځه حل کړي. ډاکټر په خوشامدي انداز کي ورته وویل.

ډاکټر صاحب منمه، هغه به زما پر لاسو مينه وي، منمه هغه به زما هره ستونځه را حل کړي، خو ډاکټر صاحب، ستاله څلپي هغه په عمر ترما ډېره مشره ده، زه د هغې د اولاد پر ئهای يم. او ته چې پر چا مئین يې هغه؟ ډاکټر یو دم د ده د خبرو په منځ کي پونښنه وکړه.

هو، منم هغه زما د اولاد پر ئهای ده، په دې خومي د تېښتي لاره خپله کړي ده. خوک چې له ماسره مينه کوي هغه مي د مورد عمر ده، او د چا سره چې زه مينه کوم هغه زما د لور په ئهای ده. ډاکټر صاحب ته ورځه خپل مریضان ګوره، ستا يې ډېر کور ودان چې په هر ګام دي زما کومک کړي دي. ما او زما تقدیر پر پېږد، زه چې چېري ولاړم، مه را پسي ګوره او مه حال را پسي کوه، دا به ستا پر ما ډېر لوی احسان وي. رو فيي د خفگان په انداز کي ورته وویل.

سوب وجود

زېگى عليخېل

خورئي پسد والي خورد ڈاکتير شير و
درملتون ته راغله، هغى نندا پرپكىر كىرىپى وەچى
نن بەد ڈاکتىرنە د انخورىگىر پتە اخلىي.
درملتون ته درانتو تو سره سمه و ڈاکتىرتە
يې پەگىلە من انداز كىي وويل.

گورە ڈاکتىر صاحب! تەماتە د هغە سپرى كور
ولىي نە را بىيپى؟ خە كىسىدە؟ كە خە مشكلات دى
نو زە به يې د حل كولو پورە پورە كوشش و كرم. زە د
هغە سپرى د لاسونو ديد كول غوارم پە كومو لاسونو
چىي هغە زما انخور تخليق كىرىدى.... د والي خور
د ڈاکتىر شير پە درملتون كىي ناستە ڈاکتىر شير تە
مخاطبه وە.

هن، ستاد پاره رو فيي صاحب دا خط
رالېپلى دى.

ڈاکتىر شير د والي و خور تە يو خط ور كىرى، د
دى خط متن دا و،
قدرمىي بىي چاري،

ھيلە مندىم چىي جورە بە يې، زمالە
تاسره ملاقات شايد پە نصىب نە و. زە مجبور
وم چىي مالە تاسره ملاقات نە كۈو، د هغى
وجه بە ڈاکتىر صاحب پخپلە درتە بىان كىرى.

سوبه وجود

زړگی علیغېل

ما او زما خیال د زړه وباسه. خپل ژوند زما په
یاد کي مه بربادوه،

فقط انځور ګر

هم په هغه ورع د جیني په لاس کي یو خطو،
هغې ډېر په ارمان دا خط لوستي. د خط متن دا و.

سلامونه او نښې چاري

هيله لرم چې روغه، جوړه او
خوشحاله به یې. دا زما اخري خطدي، دې نه
وروسته به تاته هیڅ یو خط یا بل خیز زماله
خوانه شي در، زه خپل مقصد ته ورسېدم، هغه
مقصد ستاد جماله، نور زه تخلیق نه کوم او
د دې بناره خخه لپري بېخې لپري ولاړم،
دومره لپري چې د انسان کرکه ځني کېږي. زه
پوهېږم چې ته زما د ليدو او پېژندو ډېر ارمان
لري، خو ماليدل او پېژندل زما تخلیق دی،
ستاد دعا په هيله،

فقط انځور ګر

26,04,2015

کوتاه

خان مركى

داسىي بختور خوان ماپه تول ژوند نه ئيلدى. ڈېرنائىستە خوان، پە عمر خام، دخوارلىسو كالو بە. يو خوتارە وېنىتە يې پە زنە راغلىي وو. پلا رغريب نواز دى پە مدرسه کي داخل كرى ئىچى زوى مىي د قرآن حافظ او بنەلوي ملا جورشى. د قرآن حافظ خو جور شولاكى دينىي درسى يې پە رومبىي پراوەكىي و. د دەپە مدرسه کي يو طالب چىي پە عمر پوخ ئانا زك نومېدى دوى تە به يې درس ورکاوه. د مدرسى مهتمم پە اوونى (ھفتە) كىي يو وار مدرسى تەھفە هەمد زيارت (جمعرات، پنج شنبە) پە ورخ راتلى. پە هيچ به يې ئان نە خبر وو چىي خوك رائىي خوك ئىي، ولېي چىي هەغە پە نورو مدرسو كىي هەم درس ورکاوه.

"اولس" پە درس کي ڈېرنىھە، حافظه يې بنە تېزە وە. پە وطن کي ڈېرخونى حالات روان وو، هەرە ورخ بىم چاودنى، ئان بىريدونە، خلگۈ وزنە، داسىي حالات چىي تە وايى د استقلال جىڭ روان دى.

خۇرخىي مخ كىي اولس كورتە راغى. سورا و پلا رىي ڈېرخوشحال وو. بنې مېبوي، غونبىي، وريئىي يعني هەر قسمە نعمت يې پلا رغريب نواز پە ڈېرە غربىي كىي دې زوى لە راپىي وو. اولس صرف د يوپى شېپى د

سۈرە وجود

پارە راڭلىٰ ئ. مورىيې غۇنىتچى ھېرى شېپە كىرى، خواولس ورتە ويلچى مورە، زماھلتە سبقاپاتە كېرىي، او سەم زەد مەھتمە صاحب نەپەتە راڭلىٰ يىم، ىرىجىتىسى دىد لە.

د خداى كارۇ، شېپە تېرە شوھ، د سەھارپە سېپىدۇ كى اولس د مورا او پىلارنە اجازات و اخستى او د مدرسىپە لور روان شو.

مۇبىچىپە دې ھېۋادكى خېل ئاخانونە قربانوو، دا صرف او صرف داسلام د بقاء د پارە. د دې ھېۋاد خلگە كافران شوي دى. تاسو ورتە و گورئ د نازانو يىپ بىرىي نشته، پتلۇنونە يىپە پېپىو دى، هغەد كافرجور كېرىي بىوونئىي او پوهنتۇن تەئىي. پە بنئۇ ھەم تعلیمۇنە كوي. پە بازاررو كىي د كفارو پەشان گرئىي، مسجدونە يىپە ھەمانگىزانو پە طرز جور كېرىي دى. دادغىسى نە سەمبىي، دا جهاد غوارىي، پە يوھ كوتە كىي پە عمر غەتىي و طالب د يو خونورو طالبانو سەھنەست دا خبىي كولىٰ.

مومنانو! زما خېرە يادە ساتىع، كە تاسونى ددى كافري زمانىپ خاتمه و نە كېرە نور اروان مسلمان نسل بە تاسو ھىچ كلە ھەم معاف نە كېرىي. او پە آخرت كىي بە و خداى او رسول تە شەئھۇاب ور كوى. نىن ھېرە مباركە

سوبه وجود

ورع ده، زموږ یو مومن و رور روان دی جنت ته، تاسو
ور سره خدای په امانی و کړئ.

لبوساعت پس طالبانو و حوان طالب ته مبارکي
او ورسره يې خدای په امانی کوله. حوان طالب هم ډپر
خوشحال و چې روان یم جنت ته، هیڅوک يې نه و په ياد.
داغونه ده مدرسي په یوه کوتاه کي د مهمتمن صاحب نه
په پته کې دله. صرف په شمپر لس یا پنځلس کسان په کي
ناست وو.

په تېروار موبه ډپر کاميابي ترلاسه کړه، د یوه
تن د قرباني په وجه د دې من مو تردېرش هم زياته نفر
ختم کړل. یو طالب و بل طالب ته ويل.
انشالله دې واره به ترسلو هم زيات وي. دويم
طالب په مسکي کي ورته وو يل.

هم دغه د جمعي ورع وه، حوان طالب د بارو دو
واسکټ اچولي و. د ده ملګرو دی تر تاکلي ځای
ورسوو، د ده تاکلي ځای یو مسجد و. د جمعي د لمانځه
د پاره پېخې ډپر دنيا را غلې وه. په مسجد کي سمد
ناسي ځای نه و. چا او دس تازه کړي مخ او لاس يې
و چول، څوک یا خادر په سرد لمرنه يې ځان پناه کولو،
څوک یوې خواته ولار د مولانا صاحب و وښاته يې غوره
نيولی و، څوک یا د صفونو په منځ کي غلي په دې

سۈرە وجود

زىگى عليغىل

انتظار ناست وو چى خنگە جماعت و درپېرى نوبەپە
 صەف كىي شامل شى. او ھېرخلىك د مسجد د دروازى
 سەرەپەدې انتظار ولار وو چى مولانا صاحب يىان ختم
 كېرى نوبەئىاي پىدا كېرى. طالب جان ھەم يوپى خواتە
 غلى ولار و اوپەدا انتظار ئو چى خنگە جماعت و درپېرى
 نوبەخپىل كارتىرسە كېرى. دەد مولانا صاحب پە خبرو
 غۇرىنى يولى ئ. كله كله بېيپە فكىر د جنت خواتە ولارى،
 دەبەليدىل چى بنائىستىپە بنائىستىپە حورى او بىكلى
 بىكلىي علمان د دەپە انتظار گلان پە لاس كىي ولاردى.
 دى ولار و، هەر چە د دەپە لاس كىي ئ، د واسكتە دېم بىقىن
 د دەپە اختيار كىي ئ. دەجنت پە ستر گولىدى. كله كله بې
 يې دا ھە فكىرتە راغل چى پە دې مسجد كىي چى
 چومەرە كسان دى دا تۈل كافران دى، زەپر حقىم، زەبەنن
 ئان قربانوم، زەبەدا كار ضرور كوم.

مولانا صاحب پە منبر ناست د خدائى او رسول د
 لارى خبىرى كولىپە اوپە ھېرە عاجزى سەرەناستو خلىگوتە
 مخاطب ئ.

زمىن مسلمانانو ورونه! اللە چى كوم وجود موب
 تە راكېرى دى، داد اللە امانىت دى. انسان د اللە خليفە
 دى، مسلمان د بل مسلمان وروردى، هيچ يوانسان تە
 حق نشته چى بل انسان و خوروي او يايىپى بې گناه قتل

سوب وجود

زېگى عليخېل

کري. دادسي عمل كولو والا انسان نه به الله په ورعد
 اخرت پونتنه کوي. كه خوك تاسو وينى چي هغه غلط
 کار کوي نو ورشئ اولى يې پوهه کري او كه نه شوسم نو
 ييا قانون شته، داييو اسلامي هپواد دى، هغه ته به سزا
 ورکول كېرى، او بلە خبرە داده چي دىين دخورولو
 واحدە ذريعە دعوت دى، دالله نبى تول عمر دعوت
 چلولي دى، منم چي جهاد يې هم کري دى او جهاد كول
 فرض دى، خود چاسره؟ ده چي ستابون ته
 نقصان رسوی، ستا عزت ته نقصان رسوی، ستا مال ته
 نقصان رسوی او تر تولو مهمه دا چي ستا و دين مبين ته
 نقصان رسوی. دا چي نن سبا پرمۇرباندي كفر مسلط
 شوي دى، دا تول زموږ عملونه دى، عمل سمول پكار
 دى، دالله دلاري نه ئان خبرول پكاردى، په قرآن عظيم
 باندى ئان پوهه ول پكاردى، په سېپېخلي حدیث مبارڪه
 باندى ئان پوهه ول پكاردى، د اصحابه د امامانو په
 پاك ژوند باندى ئان خبرول پكاردى، د بزرگانو په
 محت او اخلاص ئان خبرول پكاردى. چي كله تئه په
 دې تولولارو ئان خبر كري نوبه درته خركنده شي چي
 كومه لاره صحيح ده او كومه غلطه. الله رب العالمين
 دى، صرف رب المسلمين نه دى، هغه خود انس او

سۈرەتلىكىنلەر

زىرىقى عىلىخەل

جنس، داسمان او ئىمكىي، دمرغانو او ماھيانو، دمال او خناورو، دتولوربىدى.

خوکبەدابى خبرەپە دىن خبروي؟ بایيد موبى
هغۇتەدالله او درسوللارە ورونى بايو، پە خۇلە او پە عمل
د دىن خبرە ورسوو، خوکچىي ددى لارى نە خېرنە
دى، او كەيىا هغۇى نە راسىرە منلە او دالله او دالله د
رسول دىن مبىن پە لارە كى خىلە و نو يانورى لارى
هم شتە چىي هغە تە جەhad وايى.

دى خبرەپە طالبە پەراشىر كرو، او بىكىي يې د
ستەگونە روانىي شوپى، كرار كرار د منبر خواتە ورغى،
ھلتە يې مولانا صاحب ئەمان تە متوجه كرو چىي،
مولانا صاحب! زەيىوه خبرە كول غوارم؟
خنگە خبرە بچىي؟ مولانا صاحب ھەم خېلە خبرە
پەپسىودە او طالب تە متوجه شو.

طالبە كرار د ئەمان نە خادر لېرى كرو، خلگۇ
چىي وكتىل چىي داخو ئەمان بىرىد (خود كش حملە آور) دى
نو تول سىرە وغور ئىدل، چاكومە خوا چاكومە
خوا مندىي وھلىپى، چىيغىي جورىي شوپى، خلگۇ يوپە بل كىي
سەرە ختل، اخ او درب جورپىش، خو مولانا صاحبە خېل
ئىحائى كرار ناستۇ.

سوب و جود

زېگى عليخېل

طالب نارې و هلې چېي و درېبېئ، زەغانە
چاودوم، زەتسوتە خبرە كوم، ودرېبېئ، خبرە
واورئ، حکومت تەخوک حال ور كرپئ چېي ژراراشي،
حکومت خبر كرپئ، ڈېرزيات شورا او غوغاجورەشوه.
پەدې ساعت کي مولانا صاحب ھم پوهە شو چېي دا
خوان ئانە چاودوي نوي پە خلگۇ غې كرو چېي،
و درېبېئ، و درېبېئ، منداي مە وياسىت، خبرە
واورئ.

خلگ ھم د مولانا صاحب پە ويلو و درېدل، خو
ڈېركم خلگ وو چېي ولا رwoo، طالب خپله خبرە پېل كرە،
پرماد دغە مولانا صاحب خبر و اش رو كرپئ، گنې
ما بەله و ختەغان چاودنه كرپي واي. ماتەپە مدرسه کي
هیچ كله ھم داسي خبرى نئوي شوي كله نن چېي ما د دغە
مولانا صاحب د خلپ نه او پىدى. زماپە د ماغ كي يې
دا چولي وو چېي تاسو تولە كافران ياست، مسلمانانو
ما معاف كرپئ، زەاوس پېرتە هغە ئاي تەنە شەم تلاي د
كومە ئاي چېي راغلى ييم، تاسو مهر باني و كرپئ
حکومت خبر كرپئ، زەغان حکومت تەحوالە كوم.

د طالب جان خبىي شروع و پې چېي د حکومت
خلگ راغل، طالب يې د ئان سره روان كرپى او پە
گاپى كي يې خدائى خبر كوم ئاي تەبو تلى.

سوبه وجود

تقریباً دیوه ساعت پس په یوه کوته کي طالب د
حکومت ددوو کسانو سره ناست اخباری یې کولي.
هغوي دده نه دا پونتنی کولي.

اول کس: ستاسو مشر خوک دی؟
طالب: زئنه یم خبر.

دویم کس: تاته د دې کار چا ویلی و؟
طالب: ملا نازک.

اول کس: ملا نازک خوک دی؟
طالب: هغه زموپه مدرسه کي مورته درس
را کوي.

دویم کس: ستاسو مدرسه چېري ده؟
طالب: زموپه کلي کي، يعني په خان کلي کي
اول کس: نور ملګري مو خوک دی؟
طالب: په رنگ یې پېژنم خوپه نامه یې نه پېژنم.
دویم کس: ملا نازک د کوم ئاي دی؟
طالب: هغه خو مياشتی کېږي چې د ګاونډي
هپواد نه راغلى دی.

اول کس: د دې له مخه مو خوداسي بريدونه
کړي دي؟
طالب: درې.

دویم کس: تا ولې خان بريند نه و کړ؟

سوب وجود

زېگى عليخېل

طالب: د دې لە مخەزە پە حقىقت نە و م خبر،
ماتەدا ويلىشوي ئۆچىي د دې ھېۋاد يعنى زمۇرد
ھېۋاد خلگە كافراندى، او د كاپروژلېك كاردى،
دې تە جهاد وايىي او جهاد فرض دى.

دويمىم كىس: او س ستاخە خىالدى؟

طالب: او س زەپە حقىقت خېر شوم چىي كافر
خوک دى او مسلمان خوک دى.

اول كىس: ستانوم خەددى؟

طالب: زمانوم "اولس" دى.

07,06,2016

كوتە

سون و جود

زړگی علیغېل

ټیاشا

له تېر ما خوستن راهیسې په خپله کوته کي
 پروت عقیل په متي غرمه ته سترګي خلاصي شوې، د
 زيات خوب او شراب د خکلو په وجه يې سترګي تکي
 سري او بنتي وي. کله چي ده فکراو کرو نويسي د ماغ
 کار شروع کرو او پرونې تول واقعات يې نابره سترګو
 ته و درېدل. هغه د زېر په کورکي د زېر له خوا جوړ
 شوې پروګرام چي په کي موسيقۍ، شراب، کباب او
 شباب یو ئای ولور په یاد شول. د عقیل پر تندی یو دم
 د خولو شاخکي را روانې شوې. هغه غته غته ساه
 اخسته او د ځانه سره ګویا شو چي؛
 فواد؟ فواد، په فواد خه وشو؟ او زه دلته چا
 راوستم؟

په دې خبره حیران و چي زه خو پرون ټوله ورڅ د
 زېر په کورکي و م او تر مازديگرمي یاد پېي چي هم
 هلتله و م. نو یاد لته څنګه را غلم او چار اوستم؟ په ځان
 نه پوهېدی چي خه کيسه ده. عقیل هم په دې فکر کي و
 چي د کور و رو تکېدی. د عقیل مورد کور په غولي کي
 ولاړه و ها او غږيې باندي و کړو.
 خوک يې؟

سوي وجود

زېگى عليخېل
موره عقیل په کور کي دی؟ د دباندي نه غې
رااغى.

هو، پر کوردى.

يو وارور غې كړه چې ملګري دي غواړي. د دباندي نه
غې راغى.

سمهه ۵۵.

عقیل دور په تکپدو سره د بستري نه راپورته
شو. څيلۍ يې په پښو کړي، په کراره کراره او په دروند
سرد کورد ور ئخواته ورغى. کله چې غولي ته
ورسېدی نو موري يې ورته وویل چې؛
عقیل جانه! د باندي ملګري درته ولاړ دي.
څوک دي؟

نئم خبره، ته ورشه وي گوره. او هن ور کې به مئ،
بېرته زر راشه، د پلارد راتلو وخت دي دی.
سمهه ده موره، يو خواته همنئم.
عقیل مورته د حواب ور کولو پس د کورور
خلاص کړو، د ورد خلاص پدو سره يې د ځلې ووتل.
څوک غوارئ تاسو؟
تاغواړو عقیل جانه! رائه نن له موږ سره
مېلمه يې.

سون و جود

د عقیل سترگی رهی را وختی، زبانگویی بند شو. خو
بیانابره گویا شو چی؛

ما هیخ نه دی کری، زله تاسو سره نه حم.

خنگه نه خپی، خی خوبه ستا پلارهم. هلکه دلبره! وایی
چوه گاہی ته.

راغلي خلگ پوليisan وو. دلبر سپاهي هم دی
امرته تيار ولارؤ چی اپس اپچ او امرراته وکري نوبه
زه خپل کارتسره کرم. عقیل یپه په یوبنيان او پرتوگ
کی په گاہی کی کښېنوي، عقیل په گاہی کی ناست
چیغی و هلپی چی؛

ما هیخ نه دی کری، زه په هیخ نه يم خبر.

گاہی ولاړه، موري یپه هم دا چیغی واورپدی، د
کوره پسې ووتله خو گاہی تللې وهاو دا په سرو
ستره ګو هغسي په کوڅه کي ولاړه پاتي شوه.

لږ ساعت وروسته پلاري یپه کورته راغی، خدائی
خبر چا خبر کری و چی زوی دی پوليisanو یوری. د
عقیل پلار په یوه دولتي اداره کی یولوی افسرؤ، سم د
لاسه د تهانې په خواورپسې روان شو. تهانې ته چی
ورسپدی نو چی کتل یپه عقیل په حوالات کی په سرو
ستره ګو ناست دی او ورسره زېبر هم ناست دی. اپس اپچ

سوب وجود

زړگی علیخپل او د عقیل د پلاړښه خاطرداري و کړه. د عقیل پلاړ د
اېس اېچ او نه پونښنه و کړه چې؛
اېس اېچ او صاحب! تاسودا هلکان په کوم جرم
کې د لته راوستي دي؟
محترمه! که مې درته وویل نوبه دی د وجود
ټول و پښتان جګ جګ و درېږي.
بیا هم ته راته و وايې چې خه کيسه ده.
کيسه داسي ده چې هغه هلک وينې؟
هو، زېړ، زه يې پېژنم، زما د ملګري زوي دی
او ډېرښه هلک دی.

دې ډېرښه هلک او ستا زوي پرون سهار د زېړ
په کور کي پروګرام جوړ کړي و چې په کي شراب،
کباب او شباب ټوله ورځ استعمال پدل. شراب تر
مازديگره بهېدل، کباب ټوله ورځ د خېټې دوزخ ډکاوه
او شباب هم دې دوو خیزونو سره تر آخرهښه په
مستۍ کې و.

اېس اېچ او دا خبری کولي چې د عقیل پلاړ
خبره ورپري کړه.
سرزماس رستا په خبرو نه خلاصېږي، ته مالې
په اسانه ټکو پوهه کړه.

سوبه وجود

زړگی علیغېل

نو په اسانه ټکو کيسه داسي ده چې ستا زوى او
 دا بنه هلك زېر، پرون سهار د زېر کورته یوه جيني
 راوستلي وه. دوي چې کله خپل هوس سور کرو نويې
 ماسپېښين خپل یوبل ملګرۍ چې فواد نومېدۍ ته حال
 ورکرو چې هغه هم راشي او له موږ سره په دې خوند کي
 شريک شي. کله چې فواد د خپل هوس د سړپدو د پاره
 و هغه جيني ته ورغى کومه چې په یوه بېله کوته کي وه
 نونابره مړ شو. د جيني د ماغي توازن خراب دی او
 هغه د خنګ په حوالات کي ده او د ځان سره ګډي وډي
 خبری کوي.

د عقیل پلار بیا خبره ورپرې کړه چې؛
 سر! تاسو ته دا خبری چا وکړي؟

ماته زېر دا ټولي خبری پخپله وکړي. ستاد
 زوي په هکله هم هغه راته وویل چې دی له ما سره پرون
 ټوله ورئ په دې پروګرام کي شريک و. د زېرد نیولو
 مخ کي موږ ته د محلې خلګو اطلاع را کړه چې د حاجي
 صالح په کور کي له سهاره راهیسي په زوره غږ ساز
 غږېږي او او س ورته یو اېمبولنس هم ودرېدې چې په
 کي یو هلك یې د هسپتال په خوا یورو. موږ چې کله
 جاه و قوعه ته ورغلو نو یوه جيني موږ امده کړه، بیا

سوبه وجود

چي کله هسپتال ته ورغلونو هلتہ ستازوي نه و صرف
زېړو چي موبه ګرفتار کړو.

نو ستاخه خیال دی چي دا مرۍ دوی کړي دی؟
نا، نا، مرۍ دوی نه دی کړي. په هغه هلك خو
د زړه دوره راغلي وهاو ئحای په ئحای مرې شوی و.
چي په هغه د زړه دوره راغلي وه نو بیاتا سودا
هلكان ولې ګرفتاره کړو؟

ددې ګرفتاري وجهه دا ده چي فواد د هغې
نيولي شوي لپونی جيني وروره، فواد نه و خبر چي
زېړ او عقیل زما خورماته د دعا شی د پاره په کوته
کي کښې نولي ده، فواد چي خورولیدله نوسم د لاسه
اتیک شواو خور چي فواد ولیدلو نوله و پري او
صد مې لپونی شوه.

14,04,2016

کوته

پای

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library